

Franckesche Stiftungen zu Halle

Vrozeného Pána Jana Lasytského, Sslachtice aneb Zemana Polského, Hystorye o Původu a Činech Bratřj Českých Kniha Osmá

Łasicki, Jan

W Háli Magdeburské, 1765

VD18 10343415-001

Záwjрка Komeniusowá

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-229236

Závěrka Romeniusová.

I.

V Dnež tedy pozůstávajících Sednoty hrstko, co tobě kdysi připsovali welich Ewangelium Swatého Běitelé! abys, čeho se držeš ti, aneb proč, stratišsiti to, bolesiiti, wěděla. Lid byli (Předkové twogi) Báznj Boží pozgati, Modlářstwj a powěr wřikajících, pro žádost Spasenj wšlecken se na wěcy nebeské wydávajících, okolo zemských wěcy s Martau tčánj nechávajících, s Maryj se u uoh Páně sážejících, a geho samého (s zapomenutjm na jiné wěcy) poslauchajících; a pro takowé gediného Krysta se přidrženj od swěta poturpu, posměchy y protiwěnstwj snášejících, a sebe zastávánj samému Pánu poračejících. Sichž žádost byla od žádného z Křesťanů se netrhati, ani dělati sekty, sgednotiti se raděgi se wšlechněmi wzhwagjichmi gměno Páně na wšelikém místě (1 Kor. 1, 2.) a slaužjichmi Bohu Duchem (Gal. 3, 3. Wž wš Břtah III IV. VI. VII. VIII. IX. XII &c.)

2. A kdž poruffené widěti a zmatené wšlecko, a že se lépe sporádati musj to, což k Spasenj lidem w Slowu swém zgeril Pán; rozbil maubře činiti začali mezy wěcmi w Křesťanstwj nasseni se zbřhagjichmi, Podstatnými, Služebnými a Přjpadnými. Podstatnými nazwarosse trüg základ Spasenj wěcného, Břru, Lástu a Raděgi; bez kterýchž

je

že Spasení žádný nedogde, a všem se byli naučili. Služebními gmenovali pomoci od Boha dané, k docházení strže přísluhování těch Wjry, Lásky a Naděje, s pomoci Svatého Ducha; gmenovitě Slovo Boží, Klíče Království Božího a Svátosti. Případnými pak nazvali věci ty, kterých přináležejí k způsobu užívání těch daných nám pomoci; to jest Ceremonie a Řády, podle nichž se Slovem Božím, Klíči a Svátostmi tak přísluhuje, aby se milostivě Boží vůli (o Spasení lidském) lidskou také prozířetelností napomáhalo, a lidé obtud toho, čeho nabývati mají (Wjry, Lásky a Naděje) skutečně nabývali.

3. Stalo se tedy milostí toho Boha, gehoží cestou gsau Milosrdenství a Pravda, a kterýž působí to, aby tišši chodili v sandu, a vyhýbe tišši cestě své, a zgeruge tagemství svá těm, kterých se ho bojí, a chtějí znáti vůli Boží, proto, aby gi činili (Žal. 25. w. 9. 10. 14. Jan 7, 17.), že našli Wjru prosta a hladka, sukú a zádrhlú zbýtečných Otáček prázdna, věřiti Tagemství Božím raději, nežli se w nich čmýrati, hotowau. Lásku pak wracú, w prokazování Wjry pravé skutkem pravým k obecnému vzdělání a potěšení směřujících. Už v Raděti milosrdenství Božího mocně se drží, na věk budač cele obrácenau, přestož mného dobrého zapomínajících. Odkudž powstáwala snáznost, gedinému Krystu se libiti, byt se pak proto všemu Swětu nelibiti bylo. Podkleonowali se syc všechněm pokorau; ale tak, aby nad Wěrau gegich nepanowal giný, kromě

M 6 Ducha

Ducha w Písmich mluwjchho. Radowali se w sauz ženich; ale kterýchžby sami sobě nepřivolařwali, drážnice někořo bez přičiny. Marnostj swěta swým ani widěti nedali, aby nakazowani nebyli. Pro tož obraceli sebe a swě wšecky we wšecky zewnitřních wěcech od nádhernosti k sprostnosti, od zbytečnosti k mjrnosti, od būgnosti k zdrželiwosti, od plachosti k obyčegu krotkosti, od mistiwosti k snázšeliwosti, od různic k swornosti ic. aby, kterěbžkoli wěcy gsau prawě, kterěkoli poctiwě, kterěkoli spravedliwě, kterěkoli čisté, kterěkoli milé, kterěkoli dobrořowěstné, gestli která ctnost aneb chwála, o tom přemysšlowali wšicknj (Fil. 4, 8.)

To slawlo tehdáž w nás býti Bratrem Křystowým, aneb Sestřau.

4. Od Obrazu tohoto odstaupiti gak gest wěc cěj mřžkau, a, odstaupilili sme, litowanj hodnau, giž se wěte w kážni Boží postaweni gsau, Nemyšlegšj! Nebo že sme wstaupili, swědkem gest káragj cěj nás pro opuštěnau prwnj Lásku Křystus, swědkem y skutek sám; čehož newidjli křo, makež ale. Kádu hyc zewnitřnjho Střom státi se gest stě zdá, přikřytj gmiěna swěho křau, a k prwnjm gestě wěcem podobnosti listjm; ale mřža wnitř že wyschla (mnohých aspoň) a Dwoce newyřdává, aneb ne giné než trpké, zapřiti nemřže, leč ten, křob, gakého Bůh od Winice Cřkwe wyřhledává owoce, newěděl, (Zai. 5, 4.) Nebo

5. Za Předkřu Žiwota swatost, gakauž wypiřuge Lactius (w Knize VIII. Kap. I. §. 5. 8. 9. 10. a Kap. II. §. 4. 5. a ginde) kře giž gest? Kře mladššich

mladších † Starších, a Posluchačů † Pastýřů, ta tak chválená uctívanost, a dobrovolné we wšem, jako Krystu, Poslussenstwj? Kde ta mezy wsech němi doma Swornost, aby se wsecko množstwj gedno srdce, a gedná Duse býti zdálo? Kde † giným, odginud přicházejícím, Apostolské podobná † hostem přívětivost, (kterauz chválí Kap. IX. §. 16. 17.) Kde y † samým Reprátem ona krotkost, kteréz se dírj w Wstahu XV? Byla zagistě zvláštnj, kdyz mezy námi žádnému o Wjru se waditi, wsechnem podle Wjru žiwu býti péce byla; aniž kdo s kým, kromě s starým Adamem, tazhati se chut měl. Wálky wěsti, giným nechávali práce, komubj se libila, swatj Předkové nášiz samým trpěti, snášeti, a mezy tjm milowati, zdazlo se býti podle příkladu Krystowa. Y námliz také nynj? O by!

6. Pohledjmeli na Služebnjký Čhřkwe obzřelássi; kdež gest ona prozřetednost, pracowitost, bedlivosť a swatost, kterauz na Předcích schwaluzge? (Kap. II. 8. a ginde). Mnoholi mezy sebauz gíz nynj máme Pawlů, kterézby sebe darmo Čhřkwi dali? kterézby, mohauc † obtizenj býti Čhřkwi, gazkožto Krystowi Apostolé, býti wstaf nežádali? ale byli mezy Posluchači tissi, jako kdyz Matka choz wá djetj swé? žádestiwi gsauce, gim wydati nezgen Ewangelium Boží, ale také y Duse swé? a kterézby dnem y nocj pracugje, aby někomu nebyzli † obtizenj, kázali Ewangelium? a obcugje swazte a spravedliwě a bez ohony, napomynali gednohokáždeho, jako Dtcowé djetě, † chozenj

hodně Bohu? (1 Tes. 2. w. 6 ic.) Kde pravím
 taková věch časných dostatků nedbám, na male
 přestávám, a skromnost? gakauž Autor wypisuje
 Kap. XVIII. 22. 23.? Kde to prozírebné k
 wnítřnostem Křesťanství pravého, Wjry, Lásky,
 Naděje, lidj wedenj, aby rozděl věch podstatných,
 služebných, a případných wšicknj naši znali? a
 že ne pro ceremonýckj, ale věch daleko wěššj, ne
 náwšti Swěta, protiwenswj, wyhnanswj y
 smrti snáššime, rozuměli? Nebo odkud našeho
 času tak mnoho od Wjry odstupowánj, aneb sye
 wšklánj? gediné že naši, pročj státi, a smrt ra-
 ději podstupowati, nežli wstupowánjm žiwot, čest,
 a žiwota přítomného pohodlj wškupowati mē-
 li, nerozumějí? Nerozumějí pak proto, že Kně-
 ži powinnost swau nedbale, aneb y nevěle koná-
 gj; a Dcowský onen žiwý Duch při synech se neor-
 žywá. Kde mynj gest ta rozššastnost, po stupnjch
 Poslucháče wěsti? ginakým točj powčowánjm po-
 činagich, ginakým dokonalých? (Kn. VIII.
 Kap. X.) Kde snážnost, každého zosobna swědo-
 mj potřeb wyzpydánj? a wedlé toho řázanj tak,
 aby každá owečka wždych pastwu swau nassla,
 formowánj? Ach negau čjž nám Postylle Po-
 slucháčj (gakž Předkům, příkladem Krysta a Apo-
 stoli, býwali) ale Postylle, kteréž cizých Stád
 Pastřrowé nadeřali; wdkuž my berauc, a často-
 krát věch k náššim potřebám a časim nic se ne-
 trefugjch wynassejic, polektáwame wšši prawdi-
 wěgi, nežli aby se, že Swědomj lidštá pase-
 me, řicy mohlo. A diwíme se, že řeč nášše ne-
 má

má mocý též, jako předtím? kteraužby srdce poz-
hybována, a k vůli Boží proměňována byla?
Řeční, již řeč naše předěšených posluchačů (jako
y samého Lasyrcy tam, VIII. S. 4.) ale dře-
mavé, aneb aspoň tělesně ochlácholené; proto že
ne w mldobě, a w bázi, a w strachu mno-
hém řádkeme Krysta vřizovaného (a tak ani
w dokazování Ducha a mocy) jako Apo-
stolé (1 Kor. 2. w. 3. 4.) a po nich Předko-
wé náši; ale w slibných lidstě maudrosti ře-
cích (w. 4.) z umění Řeckých světa wzatých, ge-
hož řádkerem řdyž ozdobowati hledáme slovo
Ewangeliium, wyprazdňujeme moc říze Krystowa
(1 Kor. 1. 17.)

7. Biskupů mätelž, a posledních teď časů mē-
lilše, také z počátku? k wyžšíkání totiž Duffi
tak horlivé, a tak šťastné, aby w krátkém čas-
se, a to gestě v prostřed pokusení, tak mnoho
stjípili Chrkwi? Aneb aspoň kterizby, co stjipe-
ného již od Předků přigali, to rozsáffně zach-
wáwati w kwětu, buď uměli, buď se snázowa-
li? Obcházením gmenowitě a nawstěrowáním
Chrkwi; neleda bylo, ale s opravdowau pohor-
šenj wssudy předcházeť, wydělánj wssudy napomá-
hati žádostj. Což se děje, a diti musj, podpor-
řádu, Pastýřů a Patronů Chrkwi, umblěwagj-
ch posylowáním, dřimagicých probuzowáním,
wystupugich z cesty na cestu zas wwozowáním,
a cokoli se wywinauti začíná, do klaubů wprawo-
wáním; a tak nepřestáwáním dnem y nocj s pláz-
cem napominati gednoho řádkého, a poraučeti
Bohu

Bohu a slovu milosti geho. Gatz je býti mělo, příklad Apóstolský vkažuge (Skutc. 20/ 31. 32.) a že od Předků našich činěno bylo, Lascius svědčí (Kap. III. §. 26 1c.) My tedy od dáwna již gen zmenšowánj se zahrádky naši, a boření hrady spatrŭjice; co než je Estěparů a zalewaců pilnost ystala, a zatím Boží, na práce se wylěwati zwyklé, pozehnánj přestalo, rŭcy můžeme? Tobě Pane spráwednost, nám pak zahanzbenj twáře.

8. Patronové Církwj a pozůstawagjch Panstw náše, byhwagilž gestě wěni, gako prwě? (co to bylo, wiz Kap. III. 26. a VII. 22.) Wssicnjilž z nášeho Panstwa a Brozených, aby každého z nich Dům Církweckau Boží byl, pecujgi? žádnýli se Biskupem domu swěho býti; a w nebytnosti Zprávce Církerownjho čeled k Modlitbám shromazďowati, napomínati, a Modlitby horliwě řŭkánj k Bohu předcházeti nestydi? (Kap. VII. 13. 14.) Wssicnjili domy swě od fattárů, soků, pochlebníků, stweráků, opilců, a gic ných takowých spín, wyčistěné mjei se snazugj? gako kdyby tam Dawid (Žal. 101.) a pod Rádem našim Předkové (Lasc. Kap. VIII. §. 15.) když wssicnjj práwům a Zákonům poddáni byli, a hřestiti bez trestánj žádnému se nez dopauštělo (VII. 9.) Alle swatj časowě ti kde gsau?

9. Poslucháci sami, gako mnoho gich gestě máme, gsaulž co žiwotem od gicných, weni z obory ty Rázně bydlých, rozdjlnj? Gsaulž gestě

ſtê Zilipenſtj, radoſt a fortuna Zpráwci ſwých?
(Zil. 4, 1.) gegichžby o Paſtýře ſwé geſtê ſe ze-
lenala péce? (w. 10.) Gſauli Galatſtj, oči ſwé
wylaupiti a Pawłowi dáti hotowj? (Gal. 4, 15.)
Nebo že takowj byl Lid Jednoty naſſj prwé,
ſwědci Laſitius (w Kap. IX. 14. a XVII. 17.
a XVIII. 7. 8.) Gſauli geſtê Teſſalonýčſtj,
přigimajecj ž byt Běiteli ſwých Slowo Boží, ne
gako ſlowo lidſké, ale gako Boží? (1 Teſ. 2, 13.)
ſamý pak Běitele gako Anželj Boží, gako Křz-
ſta Geziſſe (Gal. 4, 14.) Nebo takowj že byli
náſſi, chwálj Laſyſtj (gak ginde, tať Kap. VI. 19.)
Gſauljž geſtê Koryntſtj, žluſſenjm ſhledáni po-
ſluſſnj wewſſem? (2 Kor. 2, 9.) Takowj žagi-
ſtê že naſſi byli, Wědci ſwým nábožně powol-
nj, wchwaluge čaſto. Nynj pak co? Widi
ſe, gak powolnj byli, kžž ſe gim w předeſſlém
tom wichru † ſtáloſti ſlaužilo; aneb gak y ti
gſau, kteřj za Wědcj ſwými wyſſeſſe, nepo-
wolnoſtj wſſať w naprawowánj pobeſſlých žlých
nawykloſtj ge formautj. Na to přišlo, naſtoge-
te, že za hřichj mji, leč čeho ſwět tať trpěti
nemůže, y naſſi giž mji nechťegj; beſed, tanců,
her, potwořenj w ſtatſtwu, a giných Běcnj čiſtě-
ho ohyzd, žapowjdati jobě nedabauce.

10. Summau, proměnili ſme ſe, nezdá-
me ſe titjž býti. D powſtaľibjž ž mrtwých, Pa-
ne Laſyſtj, ba ty Lutére, Melanchtone, Bucé-
re, Bergerne, Bucholcére ic. gak daleko ginýž
byſſte ſpatřili obličeg Črkwe té, w njž ſte Upo-
ſtoľſké ſwazkem Láſky ſwazané Črkwe ſpatřowali
obličeg!

obličej! My pak swatě Předků sprostnosti dědit
 cově, co činíme? Oměna bez věcy předceť se
 držeti chceme? O bychom, tolik sme Chřtíwi své
 daných widěti (w Břtahu XVI. XVII. XVIII.
 XIX. ic.) chwal, tolik swědomj swému chtëli přis-
 pálených cezechů! gichžby boleť a hanba nutila
 nás, aneb začeti znovu býti, čím se gmenuges
 me, Bratřkau Ewangeličkau Gednotau; aneb se
 gmenowati přestali, čím negíme! Pro nepřitežo-
 wání sobě saudu, a nedáwání k dokonalému se-
 be rozřapání přičin Bohu. Prawdive žagistě onen
 pobožný náš Biskup, B. Lukáš, prorokowal, že
 Gednotě škáza ne od žewnitějšho pokusění, ale
 od wnitřnějšho Kádu a Kážně opustění přigbe
 (Břtah XIV.) Stalo se; ne Neprátele žkazyl
 nás, ale my sami. Unž ošťatů žkazyl budau
 mocy oni, (Břh co geho gest, proti wšechněm
 swěta y pekla autokům hágiti omj, Lajst. XXXIII.
 4.) ale my sami žkazhne sebe dokonalé, neobrá-
 tĕmeli se ku pokání, a na prwnj skutky Lásky,
 cele.

II. Nebo co nás od gíných předtjm dělilo,
 Kážeti žiwota bylo. Běenj Ewangeliem swatěho
 společně sme měli s mnohými. Kážeti tedy, Chř-
 tře nassj Duffe, gestliže z nás wyšla, mrtwé
 tělo, gšme; pohřbenj hodněgšj než chowání, aby
 seřtau nesmrdělo. Pohřbowati wšak netřeba ge-
 šťe toho, což nedužitwé šyc gest, přičiněnými wšak
 prostředky vlěceno býti můž. Oslábl šyc o nás
 Kádu swázkowé, potrhání wšak gešťe negsau;
 napraviti se pak můž, co wywinuto gest, odia-
 to

pročtiti a napraviti se, dřív než nás nebezpečně vspalé Jonáše vyhážeti všecky káže kaurjch se proti nám žurnost Boží.

13. A to gest první rychlého našeho obrazení příčina, abychom před zahynutím sebe a ostatky zachovali, gestliže se předgiti gestě ostatní podvrácení můžeme. Pakli s námi gž tak daleko přišlo, že gako přišli zpurní Jonášowé do zburčeného Moře vvrženi býti máme všícknj, nežli lodice Chrkwe vřissenj přigde, abychom aspoň naslezení byli kagich raděgi, nežli zatvorenj; a zemřeli smřeni s Bohem, nežli poddani gestě hněwu; a tak se aspoň na břeh věčného života dostali, gestliže se nám k životu přitomuému vyplauti do stati nemá.

14. Naposledy buď že živi gíme neb vnižráme, abychom vřak to dobré, kteréz byl Bůh světil Chrkwi našj, od zahynutj zachovali, a můžeme, gakhmkoli způsobem můžeme, schválili Chrkwm; a tak y hynauce třeba došli toho, počem taužili Předkowé, aby dobré toto přestalo býti sakromnj, některým gen wlastnj, a začalo býti společné vřech a obecnj. Nawrátj se tedy zgewně, statečně a skutečně, odkud sme se wychýlili, obuowne se, a zemřeme; to gest, věčnme Křastt a zapečetme ho smrtj. Břhá to, že Dž dic lépe šfaffowati vniž dědictwjm, než Držitel první, bylli škrbnj přišli. Antž my rady Boží, proč nám zahynauti dopustj, dopustili, stihnauti můžeme. To wíme, že Samson wice Neprátekům vřfodil vnižrage, nežli žiw gsa (Saudc. 16, 30.)
Nybřž

Mňbrž sám Syn Boží smrt zahladiti chřege, vniřti chřel; ořwěditi, že nečiným způsobem přirozených také wěch množenj se dřege, než aby vniřala semena, a z gegich smrti žiwot braly nové zrořstli my (Jan 12, 24.)

15. **Žádáš** tedy nemyslí, že pozdě raditi se o
zdravot, kdyz nemocný již umírá; pozdě o Smír-
ena z místa nehybný, kdyz již pohnut, y ská-
cen, y rozražen, y posflapan gest. Moc žagisté
Boží y mrtvé křisťti může, gakž na Ezechyelo-
vých kostech spatřino (Ezech. 37.) V střepiny hli-
něných nádob slepovati umí náš Mistr, gakž
ukázal Jeremiášowi (18. w. 1.) V z podtátoho
párezu wyvoditi výstřelky, w nové z strany ro-
stauch (Jai. II, 1.) A kdo wí, gsmeli my již do
konce mrtwí, Nádobu do konce rozražená, Strm
do konce podtáti? Umragich syc že podobná
gest Chrkow náše, patrné gest, a wšak gestě dý-
chagich; Nádobě narazené, gestě wšak se gakž
takž w hromadě drzích; Strmu, gehož osekány
gsau ratolesti, a k korenu přiložená sekera, gehož
wšak y korenové gestě wězy, y ratolesti částky
žiwost swau z něho berau. Proč bychom tedy po-
chybili do konce? V Amos Prorok w předchá-
zení hněwu Božího pozdě postupowal, aniž wšak
bez užtku předce. Nebo widěl Hospodina formo-
wati Kobylky, a mliek. Widěl y wysylati, a
mlíek. Teprw, kdyz widěl snědené byliny země, křikl:
Panownice Hospodine, odpustiž prosím,
kdož žustane Jákobowi? neboť ho malíčko gest.
V želez Hospodin, a řekl: Nestanet se. Snyšel
opět

opět Hospodina přivolávati k saudu. Oheň, a mlčky; až kdýž spalena byla propast veliká a byl Země, zvolal: Panovníče Hospodine, přestaniž prosbni, kdož zůstane Jákobovi? V jelek Hospodinu a řekl: Nestaneť se (Amos 8, 1. 10.) Nechť tedy tak gest, že snie y my dlanho mlčeli, až spaleny gsau náše také zahrady, pole, lanky, propast; protoliz wšak věčně mlčeti budeme? o zastavení ohně Božího nikdy se opravdově starati nezačneme?

16. Žádný také nerkeg: Stratili sme Chrťwe, a což tedy reformowati budeme? Nebo ner proto, že sme Chrťwe stratili, také krása Chrťwe stracena býti musy. Bwěsti se zase zaslá krása můje, buď Obraz prawý Řádu prawého na swětlo w stawje; aneb obnowje ostatky Chrťwe, nechť gsau gachkoli. V kde dwa neb tři shromážděni gsau we gměnu Krystowu, Chrťew gest, gjž přjetomnost swau slibil (Mat. 18, 20.) V kde Petr nemá wje než sto dwadceť Muzů k swolání, Chrťew Katolická gest, moe doplňowání nedostatků magjch (Skut. 1, 15. 10.) Rozptýleni gsme? Negde z toho, aby také péce náše o Pobožnost rozptýlená býti musela; nybrž at se tím wje Wjra, Láska, a Naděje náše w gedno tlačí a celistwí. Ale nás málo? Být gedno toliko z nás zůstawal, samotnostj wšak geho nezmenšuje se slovo Wjry; gakž na onen čas Liberyus Biskup odhragjčím genu, že sám gen Arhanškému Kachřstwj nepowolugjch býti chce, řekl: Nybrž lépe mezy nez mnohými, gak o jiné wěcy, tak o Pobožnost radu

radu brati; proto že mnozstwow s sebou hluk nez
se, a hluk směšny, kterauž do rádu wěsti težko.
Obkudž onond w Písmich tak časté: Ostatkové toz
lko se obrátj; Ostatkové spasení budau, (Wiz
Jzai. 10, 22. Am. 9, 8. Zach. 13, 8. 9. Rjm. 9, 27.
a ginde); gakoby hned ani býti nemohlo, aby
se nawrácenij a naprawenij stalo, leč po odklizenij
hluku od těch, kteří naprawení býti magj (Wiz
Jzai. 1. od w. 4. do 10.) Přidává Bůh, Jzai. 10, 22.
že pohubenj bložené rozhognj spravedlnost. Tak
gmenowitě a proto, že když Bůh milost činj, a
netreše, lidé bezpečněgi w hrýssjch ležj; ale když
saudy své koná, prochyti, a wčj se spravedlnos
sti (Jzai. 26, 9. 10.) Wčmez se tedy spravedlnosti y
ny pohubeni, nač čekati chceme? Bložené a giž
na nás dopustěné pohubenj y při nás nech rozhog
nui spravedlnost!

17. Uníž buď, kdoby říkal: W výzkostech gsme
nynj. Nebo w výzkosti čas gest hledati Pána,
když káránj geho doléhá (Jzai. 26, 16.) Nechce
meli se nynj obrátiti, když tedy? zdali potom, ž
kážně propustěni gsau? Y wšak Bůh nepropus
stj, neobratjmeli se (Jer. 5, 7.) Aleb býti y (po
dlé welikého milosrdenstwj swého) propustil, nebu
deme tehdaž způsobj obrátiti se, ginými opě
wěcmi zaměstknáni gsauce. Y na toto myslme: Naz
prawenij wěcy pokazené neděge se, leč nawrácenim
gi na prwnj začáteční způsob. Nasse pak Gednos
ta w pokussenjch se počala y narodila, w poku
ssenjch rostla y kwetla; w pokugi wšwadla. Naz
wrácená tedy gsau do výzkosti, nechť ožije zas; a
neboť

neboť se, že vykříšena býti nemůže, vřáje. A po
něvadě léhaje mezi očadlými kotly, byla podob
ná holubicy magicy křídla postříbřená, a brky z
ryzího zlata (Zal. 68, 14.), ale připalená gšauc
od slunce pohodli zevnitřních obhořela, a sňedau
věiněna (Přf. 1, 6.); nyní tedy mezi kotly zase
vstřčená nech žbělí, a první barvu swan přigme;
nechce-li znáti dáti, že černost Maureninskau na
sebe vzala, přestosti své změnití že nemůže
(Ger. 13, 23.)

18. Vy tedy, Pastýři stáda, předcházegte Přf
kladem, hlasem, a opatrným Rázně vjwáním.
Byllitě dřimawosti a zacházení počátek od wasse
ho staru, nech gest y prochtěni a k sobě přigři.
Býwá pak to, že žlé wšfosti w těle z hlavy pa
dagj na nižší audy; Protož aby škrze wás w ne
duhy dále nezacházelo tělo Chrkwe, wy Hlavy
nedužiwěti napřed přestante. To gest, nežli za
čnete obnowowati lid, obnow každy z wás prwe
sani sebe, Swědomj své, Obcowání své, Dúm
swig, aby wšfecko k dobrolibeznosti Boží sporádá
no bylo, a stádce wasse na wás wšfech swých či
ní příklad žiwý widělo. Toho nebudeli, wšfecka
giná snážnost bude nadarmo. Protož nepřipři
Mistr Krystus prwe začal činiti, než věiti
(Skute. 1, 1.), aby potom řicy mohl; Příklad dal
sem wám, abyšte, gak sem gá činił, tak činili
(Jan 13, 15.). A aby y ti, kterýchž na swém mř
stě zanechal Chrkwi, řikati mohli totěž, kázal gim
býti Solj Země, to gest, neporuffenými w sa
mých sobě, a před poruffením zachowáwagijní
gině

gíně (Mat. 5, 13.); Též býti Swětlem Swěta, a
swjtití tak, aby lidé, widauc skutky gegich dobré,
slawili Boha Otce w nebesých (w. 14. 16.) Než
budeli tedn Krystus sluzebnjf tak, gak Krystus
(wnitřnj prawdau a srdcem, též očima a ruká-
ma, totiž žiwotem a skutkem) učil tomu, čemu
Krystus učil, učiti, dílo Krystowo že dělá, ktez
rak o sobě smýšleti moci bude? Co pak to gest?
učiti, že Ťlowěť Křesťan nemá taužiti po zemských
dobrých věcech, Statku, Rozkossch, Ěti, gakžto
pomínutedlných, na nichž se založiti nelže; a mar-
nosti gedem napuštěných, gichž bez nebezpečnstwí
Dusse požíwati nelže; ale po věcech nebeských, gak
žto samých gístých, bezpečných, věčně trwagí-
chých. A že se Křesťan zawěšřowati nemá na žádnau
swětskau pomoc, ale na tu samu, kteráž z Nebe
gde. Ani žiw býti podle práw swěta, ale Krysto-
wých; totiž wšsecky lidi milowati, a gim dobrého
žadati, y žlým, y Neprátekům; a činiti dobře, y
těm, kterž nám zle činj; dobrořečiti y těm, ktez
řjž nám zlořečj. Křiwdám wyhybati raděgi, než
ge odháněti; a pakli se gim wyhnauti nelže, sná-
šeti raděgi ge, nežli rovným za rovné odplaceti;
a tak wšselikau zlobiwost přemáhati, a naprawo-
wati dobrotiwostj. Žiwota tělesného nemilowati
přjls, gakžto plného ošydel; smrti se nebáti, gak
žto kteráž wěřejm w Krysta nic není, než f ži-
wotu lepšřjmu branau, ic. Tomu kdo skutkem wěj,
prawý křesťanský Běitel gest, w obraz Krystú lidi
formowati uměgich.

19. Připogowati se wšak musěj k Skutkům Slova, jakožto k wyswětlenj příkladů náležejich Regule. Wšeko tedy Kazatelské dílo tam at ge-
dině směřuje, Nynmílegši, roditi synáčky Boží,
ažby w nich zformowán byl Krystus (Gal. 4, 19.);
ginam směřugeli kbo, chybuge cile, a činj wěc,
kteráz průby ohně newystogj. Štastnj y w tom
Apóstolů následownjch, Otcowé nášši, na dobrém
nás založili gruntu, na nepohnuté skále Krystu;
aniž na tento základ stawěti učili domnjnef strni-
ště, aneb Ceremonjček seno; ale čisté Wjry zlato,
střwanch lášky stříbro, a mocné nezahanbugjch Na-
děje kamenj drahé. A protož, přimjšyšet se nám
předtj, lidskau neopátroštj, plew a strniště ně-
co, to těchto Božjch průb ohněm nech gest gíž
sehlenco; k stáwenj z samého zlata, stříbra, dra-
hého kamenj, zase se nawraťme. Pakli toho ne-
bude, sehlenci budeme y sami spravedliwé žiwos-
sti Boží ohněm. Aniz proto, že my winau swau
zhynenie, Krystu co zhynie; genuž vlastnj gest, v
prostřed obdogů Swěta rozššřowati předce Krá-
lowštwj své, an my, gakau se to moč děje, ne-
rozumjnie.

20. Při též pak Kazatelské práci pamatůgte,
Bratři, na slova Boží k Geremiášowi: Oddě-
lišli wěc drahau od nicemné, jako wsta má bu-
deš; obráť se oni k tobě, a ne ty k nim
(Kap. 15, 19.), to gest, nebudešli smetj maudros-
sti lidské, ale drahé wěcy z pokladů ných wyná-
šeti, přidám gá slowům swým pronikawosti, aby
duchu mluwjchmu odolati nemohauce, obraceti se
musyli.

nusli. O milí mogi, gať welikau tuto wěc sli-
buge Bůh? Kdožby nežádal Božjmi wsty bŕti?
Může pak bŕti, an, kažďs z wás, gen gmnem
Božjm nepřednášge slow giných, než posslá z wst
Božjch, (Ezech. 3, 17. a 33, 7.) Kde pak nynj,
gedině w Písmě swém, mluwj Bůh? Písma tedy
swatá mēgte za sklad y Waudrosti swě y w ymklus
wnosti swé. Něch ginj řečnugi, chtēgili, podle
Ciceronowy Retoryky, aneb Demostenesowy, a
gaťe chtēgi; wy s Mojžšsem, Dawidem, Izaiá-
šem, Petrem, Pawlem a Krystem samým, zpra-
wūgte se rečnū onau: Mluwjli kdo, mluw gaťo
řeči Božj (1 Petr. 4, 11.) to gest, Božská tolíko
slowa, Božským smyslem, w Božské wraucnosti
wynáššj; a wchťš sobě přitonnau, lidšćmi srdcy
pohybugich, Božskau moc. Slowo zagistě Božj,
právě wžitě, Dhen gest, spalugich lidšćch marnosti
plewn; a kladiwo, rozrázegich a zhmožbugich twrdě-
ho lidšćho srdce skálu (Jer. 23, 29.) Což wšse k tonu
směruge, nemylegššj, abyšste swatá Písma nad wšsecky
lidšć Spšš, příkladem Předků, milowali; wšsecka swá
pověcowańj, powědenj, formule mluwenj, slowa,
tylšćj, obtud berance. A wchťte Ducha Božjho
k wámj se wracugichho, a sŕže wás, co se genu-
ljbj, pšsobichho, mocnosti (Izai. 55, 10. 11.)

21. Y za to wás požádati třeba, abyšste se
od dysputowańj před lidem, mšsto kázanj gin, tak
napotom zŕžowali, gaťo y předtjm. Nesťastně
žywl ten od swrabláwých hlau wveden a přigat
gest, že pilněgi odbčugi, nežli wčj; častēgi bořj,
než stawj; chťiwēgi nenáwšť k giným, než lásku,
N 2 w mysl

w mysl wtrussugj; proti Krystowu a Aposstolū
 S. příkladu, a s žegnan Pobožnosti škodau, a
 lásky křesťanské w lidu křesťanském zmiensjenj, ba
 wyvrácenj. Wám y tu Otci našich pobožná
 sprostnost, a sprostná pobožnost, a právě Pastýř-
 ská vlastnost k následowánj bud; kterjž prostými
 krotkých Dweřek Pastýřmi býti wolili s Jákobem;
 nežli subtilnějšími Zwěři lowen s Ezaue. Wolili
 s Esalomaunem na stawenj Chrámů Božjho wy-
 nakládati práchy swau, nežli s Dawidem na wálky
 (být se pak y bože Hospodinowy zdály.) Wolili
 různic gístry a podněty nedbaním gích dusyti,
 nežli newčasné horliwosti wětru dmýchánjm oheň
 rozněcowati, aneb geg, aby nezhasl, zdržowati.
 Wolili mezy swými bratrské swornosti trognášobni
 prowázek wázati, nežli s gínými prowaz swárů,
 od Krysta swým zapowědených, táhnauti. Wo-
 lili naposledy své, okolo Stronu života se zdržu-
 gje, rozkosseni pokogného swědomi křiti; nežli
 okolo Stronu wědenj dobrého a zlého obwáde-
 gje, zapowědenými wšetečnými otázk wuadami pá-
 sti. Rádi chtěli newěděti wěcí, k Katedře Školské
 patřících, na tom, co k Katedře Chrkewnj nále-
 žj, přestáwagje; a ja to magje, že se wje Bohu
 libj doměrné srdce, nežli podhlidawé oko; zápa-
 sťti lidi učili, ne s cizými bludy, ale s wlastní-
 mi wadami; năwěstj sobě od Krysta dané mēwisse,
 že on na saudu onom, ne gak kdo oštre čemu ro-
 zumel, ale gak podle wíle Boží žito byl, wpta-
 zowati se bude (Mat. 25, 35.), aby přigal každě
 ja to, co škze tělo působil, podle toho, gak čj
 práce

práce byla, w dobrém nebo we zlém. Protož tu hrůzu Páně znagje, lidem k wšete flauzili (2 Kor. 5, 10. 11). Summau, za to měli, že jim dosti gest, následowati Parola, nic giného neměti než Krysta wkrizowaného kázati, a před očima lidem malowati, žadagjeho (1 Kor. 2, 2. Gal. 3, 1.) To tedy y wám dosti buď, chečeli prawj prawých Křesťanů býti Běitelé.

22. A niž wšak wám učiti Ewangelium, aneb žiwu býti podle Ewangelium, dosti gest; k obco-
wánj, gakž slusj na Ewangelium (Žil. 1, 27.) mo-
ch, kterauž ste přigali ode Pána, k gjmánj wšeli-
ké myslj w poddanost Krystu (2 Kor. 10, 5.)
Slabj ste tu byli negebni, z bázně ldy wšefco
přehladagje; probudte se. Gmij, co Kázeň praz-
wá gest, neznagje, sřstlawau gakaufj žiwostj
zprawowati ste wšefco chteli, napravte se! Dbo-
gjm žagistě způsobem hřessiti se může, gak ginde,
tak y tu; nedostatkem a zbytkem (nedosahánjm
a přesahánjm.) Kázeň slabá, aneb žádná, rozsmes-
kuje swázky rádu, a odwjrá swéwolnosti bránu;
proto že kde každému wolno, co libo, wěššjm dje-
lem bywá libo, co newolno. Zase pak žiwá
nad slusnost Kázeň, poslusenstwj wytahugjch nás-
hlně, nepřitelkyně gest prawé pobožnosti; činjch,
aneb pokrytce, toliko pro bázeň trestánj posmaurně
se magjch; aneb zatwřence, trestánj nebagjch, a
aby se ho ani báti nemuseli, Chřew tu, w njž gest
Kázeň, opausstěgjch. Protož kde Kázně nemj žádné,
Chřew pomalu zacházj; kde přislusná a násylná,
násylně se rozšapává; a tak obogjm způsobem hyně.

Wz tedy, Nymilegssji, męgte Sól sami w sobę;
a rossak męgte Potog mezy sebau (nebo oboge po-
raucj Krystus, (Mark. 9, 50.); To gest, męgte
mezy sebau Kázen; ale takowau, kterázby potog
prinássela Cyrkwi, a ne náshli, nenáwissi, bańwe-
ni, rozsápáni; a kterázby každému z wěřichych by-
la tjm, čímž je býti má, napsal S. Epprynán,
Strážným Maděge, Rotwau Wjry, Wúdcem po-
cesie Spaseni, podnětem dobrých powah, Mistrzy
nj Etnostj, združgich nás w Krystu a w żywotu
Božim, k dogitj zashibených nebesých odmién; kte-
rězby následowati bylo zdrowj, odwraceti se od ni-
smrt.

23. Taková pak byti nemůže, leč bude na příklad Apoštolské, v tichosti v živosti, zřetelována. Saka pak ta byla? Tomu se nejvíce z Pavlových Epistol vezme, rozvažujíc, jak on kterékoli strž Ewangeliium Kristu zplodil, ty všesky vzdychky na Kristovy sšlepěge narovodě, gednať Apoštolskou moč živil, trestal, žehral, hrozyl a běšyl; gednať Diccovskou všidností lahodě, napojminal a prosyl; ostrost potřebného vntrestávání přineššovářim chvály hlade, a maudrých lékařů příkladem hořky pelnyktových tranů medem osladěuge, a na každý obzvláštnj neduh obzvláštnjho případného lékařstvj vžtwage. Tak všudy gen Kristowo bylo dělá; všudy gen stádu svému k vždělání slauží; všudy lékaře dobrého příkladem všesch prostředků, aby svým dokonale zdravj navrátil, ohleduge. Tak že se v pravdě chlubití mohl, že ve všem ne sebe, aneb věc svých hle-

bať, ale Spasení těch, gegichž ne Pěstunem ale
Otcem býti se snažoval (1 Kor. 4, 15.)

24. Wy tedy, Kenmilegssj, pamatujte, bažné sobě moci nápodobně vžívat, žádnému k žažze, wsechněm k wyždelání (2 Kor. 13, 10.) Což byžti nemůže, leč gj vžíwati budete; 1) Wpřímně, bez wássnj, a sem neb tam se klonjčj náchýlnosti; ale gaž Skunce nebeské na wsecko, co pod sebau má, thmiz paprskly hledj, tak wy k wsechněm wám swěreným gednostegnau náklonnost magjce, gednostegně o wsecky pečjgte, aby žadných přjčm k žadnému w stáde wassem rocenj, růžněnj, ani nez dorozuměnj nepožjstáwalo, gwssem strže samy wás podáwáno nebylo. 2) Dpatrně, podle pož třeb wěčj, osob, časů, a ginhčj okoložstojnosti, buž žjřiwosti vžíwagj, neb lahodnosti; a to gednat přituzugj, gednat popaustřegj. Opět nez wessěho Skunce přjkladem; kterěz ne wždyčj gažně swjtzj, a oblžceg liby wkažuge; také se někdy žasnužssj, a žessťem neb snihem, křupobitjím neb hroz niem od sebe hážž. 3) Stále také, a newstawa gje w pozorliwosti; proto, aby se raděgi žlé wě cy předcházely, nežli neobalstwjím nassím podoběle nážhlně potom naprawowaly; opět přjkladem Skunce, dolnjch wsech wěčj ředitel. Kterěz ač dštupuge každy den pod zemj, pro propjgčenj nám odpocinutj; wrach se wssak zase každy den, pro wžbuzenj nás ku práci. Odcház co Rok od hlau nassich k ginhým swěta stranám, aby nám žpřjsožilo žymu, pro odpocinutj nassj Země; wyž cház wssak zase co Rok žžuru, aby nám přj

N 4

neslo

nesko léto, pro nastrogenj Zemi nassj k vrodání gegim. Tak se zachováwa život Světa; tak se zachováwati musí w životu svém Čyrkew, nez vstalau wassj, kterjž ste gi za Slunce wystaweni, bedlivostj.

25. Wy naposledy, Eide nás, w gakémkol pozůstáwáte počtu, pomozte nám swatého tohoto nasseho znovu se narozenj vmyslu k cihli wěsti. Hřessili sme zagistě wssicknj, každj na svém mjestě; Pokánj také čuime wssicknj, každj na svém mjestě, aby milostiw nám wssechněm byl Bůh, a odgal odewssech nás hněw swig. Napomenauti pak wssech wás, Bratrské nassj Jednoty audi, potřeba gest w tom, abyssie wěděli.

Gať se nám wssechněm, a gednomu každěmu zosobná, giž na tato mjsta přiwedeným, chowati slussj.

I. K sobě samým, w Křestanstwj swém.

II. K nassim domácým w též s námi loďce (ač od wln žalostně zmjrané, a téměř rozsmeknuté) gestě se plawjícím spolubratřim.

III. K giným přátelům w Křystu, Ewangelikům.

IV. K těm, kterjž sobě nás za terč wystawisse, k nám gestě stěžlegj, a nás do konce předce wywrátiti vsyřugj.

V. K

V. K Bohu naposledy, to wšedko na nás dopausstřegjčymu.

26. Napřed pak, Meymilegšj, wás samých wám před oči stawjme, gať na sebe dáwati pozor, a obnoviti se w tom; abyšste byli, čjm býti máte, uměli. Předewšjm prošme, aby žádný audem býti tak pěknými chválami okrášlené Církwě nepykal, ani se nestydel, ačkoli w krásě své pozastla na ten čas. Nebo k nawrácenj se na prwnj ozdoby přjčina bude, stalať nám prwe Boží milost vněti wważowati hodně. Zatjm, aby žiwym býti w tomto těle audem dlě nejwvyššj možnosti snážowal se každý z wás; gíst gsa, syč je ginať zmařen bude, a wětšj hanbu y saub odnese. (Co pak to y nás gest, Bratrem aneb seřsrau býti, powědjmo napřed, §. 3.) Třetj, aby sobě žádný nezawidel s tauto Církwj, a w nj wtrpenj Křystowých wčastnjkem býti; nebo ta gsau sláwa naše, kterýmžto z milosti dáno gest pro Křysta, netoliko wěriti w něho, ale pro něg y trpěti (Žil. 1, 29.) Uniž se tedy kdo pohybng w sauzženjch těchto, wěda, že k tomu postaweni gšme (1 Tes. 3, 3.), byť pak y wjce geště snášeti bylo, pro naděgi sláwy; aneb konce býti nemělo, až w onom žiwotě, k němuž powoláni gšme; poněwadž ne pro tento žiwot daušame w Křysta (1 Kor. 15, 19.) Wyšřjhejte se toliko, Meymilegšj, abyšste koruny Mučedlnjctwj swěho nekaleli žiwotem na Mučedlnjky nepřináležejčym. Přestaňte Křestanstwj swěho špiniti (gať šte někteřj začali

doma, a nepřestali w Exilium) neživostí w Boží službě, a chtiivostí k marnosti; nestředností také, pychau, a k sobě wespolek hrdostí a drsností, a strže to neswornostmi, na Krystowy bratry naprosto nepřislusnými. Věme se, ach věme, po spalení nám plew marností nassich, již aspoň hledati žrna pravdy bez šalbny; a newězeti na zewnitřní kůře Nábožnosti, ale pronikati do wnitř, k pravdě Bžry, strže Lásku působících, a strže Nadějí k Nebi se wyzdvihujících, Zemi pak a zemské věci šlapajících; aby Bžra naše pravdy své měla svědka, Život náš; život pak strže ušlawicné Pokání, a w křisží Trpělivost, aby profagoval Newinu nassí, weseleho nasseho w Bohu plésání studnjcy: Kdokoli zanechán bude na Synu, a pozůstawen w Geruzalémě, swatý slauti bude, (w Bžh Izai. 4. 3.) Kteréhož Božího slibu pravdy potwrdě příkladem swým, ó wy z nasseho Syna na zanechání, wy nassenu Geruzalému pozůstaweni! a swatý y slauti y býti snažte se k sláwě Bohu.

27. Co se druhého tkne, (gakhysťte se k sobě wespolek chowati měli,) ó kěz gest lže, onoho Aposťtolského promluwení užití! O Lásko bratrské nezbytné potřebí psáti wám; nebo ste wy již naučení od Boha, abyštemilowali gedni druhé (1 Tes. 4. 9). A gakhby společné powinnosti těch, kterých w gedně a též Chřtíwi žiwi gsau, byly, příkladem Adu w gednom a témž živém Zěle spogených powčil Aposťtol (1 Kor. 12.) Gmenowitě, že Swornost slusná na wsecky; aby sobě žádných Božích darů nezawiděli;

zátviděli; aby se pro žádnau příčinu w nenávist
nebrali, nehryzli, nevtiskovali, neskobili sobě;
společného raděgi vzdělání wšicknj hledali. Což
se děje hlaupých povčováním, malátných probuz
zováním, poblaudilých napravováním, padlých
pozdvihováním, hřešských trestáním, smutných
potěšováním; summau gedni druhých břemen nesse
ním, a tak Zákona Krystowa plněním, a dobřecine
ním, nehyjce domácím Wjry (Gal. 6, 2. 10).

28. A což pak jiným? Powinni gsme (Rey
milegšj) wšecky milowati, wšeckněm přát, wšeck
něm † dobřemu, co na nás gest, napomáhati.
Lidem, proto že lidé; Křestanům, že Křestané;
Ewangelistům, že Ewangelich gsau. A abychom
hned příkladem napomáhali, živi budme mezy
lidmi jako lidé, ne jako howada; mezy Křestany
jako Křestané, ne jako Pohané; mezy Ewange
listy jako Ewangelich, ne jako Faryzeowé. A co
se těchto zegména (Ewangelistů) nestástině mezy
sebau roztržených, dothče; nemůžeme w swornost
wěsti obogich, aspon sworně budme živi s obo
gimi, příkladem Předků. (Unžby zagiste Křestanz
ská wěc byla, kterých nemůžeme smjřiti, těch poz
máhati waditi). Wolili Předkové náši podle Wj
ry živi býti, než se o Wjru hádati; což že gest
wěch bez konce se zapletawagjch (hned w prwnjm
swém † Lutěrowi listu) napomenuli, a to že praw
dive powědjno bylo, přes těch sto let wje než
přijliš sme poznali. Nebo táhání se a trháni ne
nasslo konce, ale se zmohlo; ocbj se hádali, to
bo nebylo, ale přibýlo, když se počátkům nebráz
nilo;

nílo; mezy tím zrostla nad mjeu gedněch k dru-
hým nenáwist, rozdrážděn gest Bůh, a přivolány
pomsty geho. D byt sobě všmyslili, kteří tu hře-
šili! pakli nechť oni, my wšak; v kterýchž hne-
d z počátku nebylo tak. Y nech ať tedy y nyní
nenj tak, ani nikdy. Stěžuge sobě na nás gedná
strana, že sme šlepěgi Předků swých odstoupili,
že negme wice ti, kterýmž Luter prawice bratrstwj
podal. Což šyc poznáwáme a oplakáwame; ale
ne w smyslu tom, w kterémž oni to proti nám
wedau, že jim nepomáháme, téhož Ewangeliwm
wčasnjku nenáwisti stihati, (toho zagisté ani Před-
kové nečinili); ale že péče snazná o Pobožnost v
nás wyhládla; a proč oni Muzům swatým mi-
lowánj a uctiwosti hodnj se býti zdáli, to při nás
giž tak patrné nenj. Nasledugice wšak wždy Dr-
cowských, gak můžeme, šlepěgi, táhnauti se tam,
abychom se enžj Wjry aneb Swědomj Mistry de-
kali, nedegme.

29. Nýbrž ani se nezapletati do těch gegich
hadek, a šustu toho Dtážek a odporů neslyšeti,
neybezpečněgšj wěcy bude. Proto že Dysputa-
ty (mluwim o těch, které mezy sebau magj Ewan-
gelich, Luteráni a Kalwinjani, gakž slowau) gsau
wěc, předně nevjitečná; druhé nenáležitá; třetj
šfodná. Nevjitečná, proto že podstatě prawě-
ho Křestanstwj nic nepřidáwá. Nenáležitá, pro-
to že od Ducha Křystowa zapowěděná. Šfodná,
proto že lepšjho dobrého strátu přimášsegich. Ale
o každém tom plněgi něco powědjti potřebj.

30. Křesťanstwíj prawého wšly založila Mau-
drost Boží tři: Wíru, Lásku, Naděgi. Toho tré-
ho, odewšech, kdo spasení bñti žádaj, wyhledá-
wá; wíce nad to nic. Wíry, aby, cokoli zgerwil
Bůh, doměrně přigimáno bylo. Lásky, aby, co-
koli poručil, ochotně činěno bylo. Naděge, aby,
cokoli zaslíbil, důsádně a s plésáním očekáwá-
no bylo. Toto že gest summa wšeho Božího se-
lidem zgerwowánj, a celé cesty Spasenj, widj se že
wšech Písem Swatých, w nichž se níkdež nic
nenagde, cožby k tomu trému obráceno bñti ne-
mohlo a nemuselo. Pohled, kdokoli toto čteš,
na ta místa Písem, kdež se toto tré pospolu na-
cházj, jako (1 Kor. 13, 13. Efez. 1, 15. 18.
1 Tes. 1, 3. a 2 Tes. 1, 3. 4. Kol. 1, 4. 5.
Ept. 1, 1. 2. 1 Petr. 1, 3. 5, 8. Jud. w. 20, 21.
Skut. 24, 14. 15. 16.) Nřbrž y w hlavní smíla-
wě s Abrahamem, Dtcem wšech wěrjých, to tré
se nacházj; aby (1) wěřil w Boha slyného wšes-
mohauchho, (2) chodil před ním wstawicně, a
byl dokonalým, (3) a nebať se, geho mage za swau
parwězu, a odplatu welmi welikau (1 Mogg. 17, 1. 2.
a Kap. 15, 1.) Giž pak, co medle k gístotě Wíry
napomáhá, Artýkule Wíry sobě na drobne leda-
gakěš otážj rozzřihati? a na wšeligakě odtud se
wykrautiti mochauch smysly trhati? Potom ty gi-
stě rozdjlné smysly s sebau wěspoleť, před očima
Mysli spauštitěti, řážeti, gedeti o druhý klawy?
Zdali, aby se lépe, co prawda gest neb není,
wřázalo? Prawj. Gěsto nic řáže není, jako y
něhslyněgšj slawpy wíklánjm zwíklati; y nepřez-
teblněgšj

tebnejší pravdu odporováním gi w pechybnost
 uvéstí. Aniž jagisté která Pravda může býti tak
 gasná, aby se negakým chytrého mudrování
 oblácem potáhnutí nemohla; ani která Dyspu-
 tach tak sprostná a vprjmná, aby se chut k wy-
 vedení svého přimysli, a falsse barwanu pravdy
 přiliciti nepokusyla. Prostotau Wjry, takéž wy-
 hledává Bůh, což bude? Gisté tu nýsto Wjry
 domníjka se w mozku roditi musy; když lidé wě-
 řiti něčemu začínaj, ne proto, že to Bůh milu-
 wil, ale proto, že se to lidským wtípem tak pro-
 kazuge. Maudře Erasmus napsal: „Když (pry)
 bylo, že se maudrost křestanská wěřila, ne dyspu-
 towała. A pobožná sprostnost lidská na wšsem,
 co Bůh w slovu swém wyřke, přestávala. Aniž
 potřebowała rozličných důwodů ke wšsemu ochotná
 lástka, wšsemu wěřic, w ničemž newěřic.“ A
 hle swatá starodáwních Křestanů sprostnost, wšse-
 mu wěřiti, w ničemž newěřeti! A takéž swaté Wj-
 ry sprostnosti, a žádostivé bezpečnosti, chemeli se
 nawrátiti, toho o Wjru šermowánj gaká potře-
 ba bude? Gehož w Chrkwí půwod, a podešlé zlé
 wjwánj gake bylo, tak wypisuge tentž Erazm,
 na témž místě (w Předmluwě Paraphrasis na Epi-
 stolu k Efezským): „Začali (pry) wjmati se há-
 giti Theologie uměním lidským; ale neyprw Reto-
 ryckým řečnowáním. Pomalu potom na pomoc
 přiwoláwati Filozofie, neyprw Platonické, pak
 Arystotelické. Začali Otázky dělati o věcech buď
 k Žiwotu neb k Wjře přináležejících. Což když
 se negedněm pěkně zdálo, nýbrž potřebné, pustili
 se do

se do toho nemijně; až mnozí y na směně Sa-
zyků, y na pozorování Písem Swatých zapome-
nuosše, w zbytečných, wssetečných, nemijných
Otázkách, gako na lepu zwázše, wěť stráwili.
Začínj Theologia býti začala řemeslnictwjm gaz-
dýmšy, způsobilněššim k diwadlu nežli ku Pobožnos-
sti. Přitowaryššili se gině hlize; žádost widjnu
býti, připočlebowáwánj se gedněch druhým, Spos-
rů čtiwost, Powěry ic. Až když na to přišlo,
že prostý ten Křystus chytrowánjm lidšým zariž-
cen téměř byl, a Ewangelického Běnj čisté studni-
ce Jilistýnskau prstj zasypánj byly, y samo nenz-
gistší Písem Swatých prawidlo sem y tam krauz-
ceno gšauc, našim raděgi wáššim, nežli sláwě
Křystowě slaužití muselo; někerj pobožným vmyš-
slem k starodáwnj zase sprostnosti sebe y gině
obraceti, a od kalných mocidel k žiwým Božšým
pramenům nawraceti, začali ic. Což kdybychom
vprjinně činili wssicknj Ewangelich (gadžby mělo
býti, když sme se pro spletky při Wjře od Paz-
pejstwa oddělili) byloby s námi tak, gadž ginde
tentž Erazým mluwj (Předml. na Jana): „Za-
gemstwj Božská sprostnau wěrau přigimati, prawá
křestanská Filozofia gest; ta srdcem čistým ctiti,
prawá nábožnost gest; škrze to k přemyslowánj o
wěcech nebeských se pozdrowihowati, pobožnost gest;
w tom setrowati, wítěžstwj gest; škrze to swjěznti,
newyššij šfěstij gest.“

31. Zwlastě poněwadž w Artykuljch, o něž
se hádaj Ewangelich (nesťastně newjm kudy na
to přišedše) že nic tak hrozného, a tak různěj
hodného

hodného se nenachází, welich Muzj (Bacerus, Melanchton, jinj) a s nimi též Předkové náši wyšetrili. Nebo se w týchž Artykulch hlawnjnj smyslem stornáwagj obogj; kdyby gen pobočnjmi a drobněgšjmi otázkami na sebe wyjžděnj, a přitom sebe podhljďanj a přemjřanj zanechali. Neb ačkoli při wysvěřlowánj některých Tagemstwj rozdjlých vjřwagj, a gako odporných sobě mluwenj, když wšak mjněnj své gedná y druhá strana wysvěřl, tož se aneb gedn a tž smysl wšáje, aneb tak bljzko, že rozeznati nelže. A pakli wjďo něco skutečného rozdilu gest, to w některých tazgemstwj zpřisobu gest, kteréhož když nám Pismo S. tak hluboce, gak my se dobýváme, neodkrywá, že ani odkrywán býti nemá, wěřiti, a držost swau okolo toho hamowati sine mēli. Magistři zastgřt tagemstwj Wjry tagemstwjmi zřstáwati, odkřřwati gich před rozumem swým z cela nennušně; šyc nezřstane nic k wěřenj, buďeli wyřěcko možně k rozuměnj, (1 Kor. 2, 7. 1 Tym. 3, 9 ic.) Mezy ctnostmi Grammatyka gest, něco newěděti, řekl Dvintilián. Ale prawdivěgi zde: Mezy ctnostmi dobrého Theologa gest, nechřiti wěděti wyřeho; řkláněti se raděgi, a w něčem se chowati k nebeské Škole.

[NB. Aby pak někdo z těch swárliwých bratrj neneřl řěže, že se jim přjčinnj Swárři gegich ztenčugj; aneb nás za tak hlaupě neměl, žebychom těch gegich swad tagemstwjmi nerozuměli; zastawiti se, a nepotřebnosti táhanie těch po částkách wřázati chę; pro wás, ó Wj nassi, abyřte oněch daremného se namá-

namá-

namáhánj litowali, sobě pak, že před takowým trhá-
njm Pokog máte, přáli.

I. O Křtu obogi poblé Pjšem wyznáwagi, že
gest kaupel nowého rozenj (Eyt. 3, 5.), škrze kteréž
se pohřebujeme w smrt Krystowu, aby, gakož on z
mrtwých wstal k sláwě Otce, tak y my w nowotě
žiwota chodili (Rim. 6, 3. 4.) A tak že se škrze
Křest oblékame w Krysta, abychom w něm synowé
Boží byli škrze Wjru (Gal. 3, 26. 27.), wšicknj
gedno tělo w Krystu (1 Kor. 12, 13.) A že
nás Křest spaseny činj, wšak ne to tělesné špiz
ny smyti, ale swědomj dobrého w Boha dotázánj
(1 Petr. 3, 21.)

Čeho se tu medle nedostává, budeteli tak po-
dlé Pjšem mluwiti, a hlaubánj, gakai tagnau mo-
ch to Křest w nás působj, zanecháteli? O coiby lé-
pe bylo, starati se o to raděgi, aby moc swau
Křest we wšech nás pokřtěných protowobil! abychom
poswěceni gšauc Krystu, a wmyti od špiz hříchů,
neposskwněných sebe gž ostržhali od swěta; a oblékše
Krysta, chodili w nowotě žiwota, wšicknj gedno
tělo w Krystu ic.

II. O Weceři Páně obogi wyznáwagi, že
Tělo Páně za nás na smrt dané práwě gest pokrm,
a Krew za nás wylitá práwě gest nápoj, kteréhož
Pokrmu negili kdo, a Napoge nepřigeli, že nemůže
w sobě žiwota nysti na wěky; ale kdož gj a pige,
škrze to gedno s nim Tělo wciněn gša, přebývá w
Krystu, a Krystus w něm. A gakož Krystus žiw
gest škrze Otce, tak on žiw bude škrze Krysta na
wěky

wěky (Jan 6. w. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58.) A je se toho nebeského pokrmu užívá w Swátosti Wecere Páně, kdež Chléb posvěcený gest Společnost Těla Krystowa, a Kalich Společnost Krwe Krystowj (1 Kor. 10, 16.); nýbrž podle Krystowa wyšwědčejnj Chléb gest Tělem geho, a Wino Krwj geho (Mat. 26, 26. 28.) A protož Stál tento Páně že gest weliké a welebne tagemstwj, k němuž ne ginat než s welikau uctiwostj přistupowati služiti (1 Kor. 11, 28.) To hle wěři, a wěrnie wssičkuj.

Wštyli se pak to přigjmánj děje, či samau Wěrau, o to se hádati nač gest? Proč o tom, o čem Wšma mlci, mluwiti se pokaušime? Gedenau gisté gest, že Krystus tělesná při tomto tagemstwji myšlenj potupil (Jan 6, 63.) A wyznáwagj; oboji strany, že austrij gedenj spasena nečinj; proto že zgewně Aposstol, že ho někteří k swému odsauzenj užívagj, šwědčej (1 Kor. 11, 29.) Mezj tím wssak wjme zase, že y Těla náše gsau audowé Krystowi, a Chrámové Ducha geho; a že y ona gsau kaupe; na za welikau mzdu (1 Kor. 6, 15. 19. 20.) Ale proč neuvjwáme přestádkého toho potěšenj, gať kdo nech; lépe umj? ginym bratřim swým, wssednēm spolu Křestánim, gať oni sobě z toho potěšenj berau, na swobodě zanecháwagje? Přewěrugi tu kdo něco w sprostnosti srdce; a ginj zas w též sprostnosti srdce nedowěrugi, k dobřemu sobě to obraceti, a w tom se snášeti mēlibychom; pamatugje, že zde wssičkuj gen z částky poznáwáme. Ale neděleg se žádny mřstrem cizyho Swědomj, aby težšjho odsauzenj newožal!

alibi

nerozal! we mnohém jagisté klesáme wšicknj
(Jat. 3, 1.) A zvláště w tomto tagemstwí wrážeti
gedni drubé wstříbhejme se; kteréz pro ten cýl od
Milowníka libj, aby milowánj spolecného swazkem
bylo, ustanoweno gest. Což je vábel, wšj lší a
nepravosti strúge, tak na ruby obrátiti uměl, aby
se z swazku lásky vůnic podnět wdělal, wšicknj my
wzdychati, rmutiti se, a aby ne Satanowo zloře-
čené, ale Krystowo swaté mjnéní docházelo, přič-
něti se powinni sme. Ne tak tedy o to, kterak gest
přítomné Tělo Páně, gako o to, kterakby tak
slawný host přigat byl hodně, se staregnie; aby
gaskoli přigatj, nehodně wšak přigatj, mįsto
młlosti saudu, a mįsto žiwota smrti nám nepřis-
nešl.

III. O Osobě Pána Gejisse Krysta, gedněho
swěho Spasitele, pobožně obogi podle Písem wěrj,
že Bůh y Člowěk gest, w gedné osobě Immanuel
(Mat. 1, 28.) A že genu dána gest wšeliká moc
na Nebi y na Zemi (28, 18.), aby we Směnu Ge-
jisse wšeliké koleno kľakalo (Fil. 2, 10). Obogi ta-
ké ku potěšenj swěmu, proti Satanu a pěkelným
branám wěrj, že Spasitel nás wšech s námi wšez-
mi gest až do skonánj Swěta (Mat. 28, 20). A to
celj Krystus, Bůh y Člowěk; proto že roztrženého
Krysta žádnj mįti neřádá.

Gestli pak člowěčenstwí tělesné také wšudj,
kde Božstwí gest, proč se o to mluwiti má? Nebo
proč sobě otázky dělati máme, gichž nám Písmo ne-
dělá? Krystus, Bůh a člowěk, že s námi gest; a

za Saudce wšsemu světu zřizen gfa, wšsecko widj a wšsecko řjdi, Pišmo wěj; ale o gednomi neb druhém přirozenj obzwláštne tak mluwiti newěj, aniž náše wěc gest, rozuměti tomu. Nebo zdaž my bud pod statu Božstw, přítomného wšsud; aneb způsob hlubokého toho tagemstw, přirozenj dwogjšho w Křistu spogenj, wstřihname? (Žalm 139, 6. i Tym. 1, 16.) Mnoho gisti medu není dobré, a přytowati sláwu není slawné (Přjst. 25, 27.) D bychom raděgi wšsudj přítomného Pána wěj se ostř chati, nežli gať wšsudj přítomen gest waditi se, soz bě vmjnil.

IV. D Prædestinacj, aneb Předzvědění Božjít, tjm méně náleželo se lidem hádati, čim newyz střížitedlněgšj nám gest propast saudu Božjch (Žalm 36, 6.) Nebo myšlenj geho o nás bioná gfa (Žal. 40, 6.) A wšsak, poněwadž y ta propast w Křistu gest odřyta, dobře y tu a gednož myslně wyznáwagi, co podle Pišem wěřj. Gmez nowitě (1.) že sme wšicknj w Adamowi padli, Řim. 5, 12. (2.) že Bůh, aby se nad wšsechněmi smilowal, Řim. 11, 32. (3.) Syna pro wšsecky dať, Řim. 8, 32. (4.) aby každy, kdož w něho wěřj, nezahynul, ale měl žiwot wěčný, Jan 3, 16. (5.) A tak že sami wěřjč, a wšsak wšicknj wěřjč, spaseni budau. (6.) Wira pak že gest dar Božj, Efesz. 2, 8. (7.) A poněwadž Bohu wšsecka geho díla známá gfa od wěku, Skut. 15, 18. že Bůh hned od wěku widěl, kterj budau wěřjč. (8.) Pro tož které předzvěděl, ty že předzřjdiť, aby byli pře podobněni

podobnieni Obrazu Syna geho, Kjm. 8, 29. (9.) A
dał ge Krystu, jako Dwce Pasthri, aby jādny z
nich niezahynul, Jan 6, 39. a 10, 15. (10.) A tēch
gmēna je zapšana gsau w Nebesych, Łuf. 10, 20. w
Knize Żiwota Śil. 4, 3. Zgiew. 3, 5. a 21, 27. Ło-
mu hle wssicknj wērj.

Dwē otázky w rozepři žustawagi. Prawnj:
Prosteli Pán Bůh dle wůle swē wywolil, které
chtel, a poninul, které chtel? Čili w nich samych
rozdiłu sstiril, kteréj budau wēriti čtiti, a kteréj nic?
Na to gedni odpowjdate s Apostolem; že Bůh
nechce, aby kdo zahynul, ale wssicknj ku Pošanj se
obrátili (2 Petr. 3, 9.) a spaseńi byli (1 Tym. 2, 4.)
A s Krystem: Geruzalēme, Geruzalēme, kolikrát
sem chtel shromážditi syny twē, a nechtełi ste
(Mat. 23, 37.) Těž z wšl Bojich: Žiw gsem gá,
prawj Pán, že nežadám smrti hrjssného, ale aby se
obrátil a žiw byl (Ezech. 33, 11.) Druhy odpowj-
date s Krystem: Chwáljm tě Dče, Pane Nebe y
Země, žeš skrył tyto wěcy před maudrými a
opatrnými, a zgewils ge maličkým; Gistě Dče,
že se tak libilo před tebau (Mat. 11, 25.) A s
Pawlem, že nenj na tom, genž chce, ani na tom,
genž bějž, ale na Bohu, kterýž se smilowává
(Kjm. 9, 16.); On pak že se smilowává, nad kým
chce, a koho chce zatwryuge (w. 18.), proto, že gať
hrnějř moc má, aby z gedusstegného truple wdělal
gednu nádobu fe cti, a ginau ku potupě, tak Bůh,
(w. 21.)

Druhá otázka gest: Mohauli gednau wywole-
ni, a do Knih žiwota wepsáni, od Milosti Bojž od-
padnauti,

padnauti, a z Knih Života zase vymazáni býti, či nemohau? Na to nevednostegně opět odpovídaj: Gedni z Apóstola: Kdo stoji, hleď, aby nepadl (1 Kor. 10, 12.) Item: S bázní a s třesením ko- negte Spasení své (Žil. 2, 12.) Al je Dawid Ne- přátelům svým žádá, aby z Knih Života vymazá- ni byli (Žal. 69, 29.) Druhý zase s tímž Aposto- lem: Pevný stojí základ Boží, mže znamení toho, zná Pán ty, kdož gsau geho (2 Tym. 2, 19.), a že Bůh darů a povolání svých nelituje (Rim. 11, 20.) Item z vst Krystových: Gá Dwcem svým věčný Život dávám, a nezahynaut na věky, aniž gich kdo wytrhne z ruky mé (Jan 10, 28.) Nebo tá gest vůle toho, kterýž mne poslal, Dcowa, cokoli mi dal, abych toho nestratil, (Jan 6, 39.), a že wymoleni mocí Boží ostrěháni býwagi k Spasení, (1 Petr. 1, 5.)

W tomtohle Artykuli odpornosti gsau neyvě- ři! Al wšak wíce se zdá, nežli gsau. Pismo za- gisté tak na obegi stranu mluwj; prawdiwě pak mluwj, poněwadž Duch tam mluwjch odporný so- bě sám býti nemůže; Než tu chybuge, že my tma- wým svým rozumem toho, což tak gako proti sobě čelich býti se zdá, srownáti nevmíme. Proto že w připomenutých otázkách gedni ta, druhý druhá Pí- sma za odpověď sobě libuji, mohliby tak sebe w tom trpěti, gak oboge ta Pisma w Bibli trpi; kdyz by gen láška byla, a dobré o sobě wespolet smysle- ní, že totiž ne gedni druhým na wzboru, gako chzo- ložice Slovo B., ale gako z vprjmnosti, a gako z Boha, před obščegem Božím, mluwj, což mluwj (2 Kor.

(2 Kor. 2, 17.) Gakož gá od osoby své o obogjch to smýšlenj mám, že z upřímnosti, a gakož Boha, před obščegem Božjim mluví to, co smýšleggj; proz to že při obogjch dobrý cýl (proč raděgi gedni tak a druhý ginať mluví) wídjim. Nebo kteří tomu mluwí, aby Bůh prostě, koho chce, wywolowal, a koho chce zamýtal, powoliti nechťegj, patrně gest, že to z bázně činj, aby to milosrdenstwí Božjmu na wgmú tak smýšleno nebylo; Protož raděgi prawj, žeby on hotow byl, wšecky přigiti, ale že oni nechťegj. Též aby mocněgi lidem k wgmání se prostředků spasýtelných slauženo bylo. Druhý pak směgi tak mluwiti, proto že newědi, gať zgewným těm Písmům odepřiti; a widauc, že se tu nestřizitelné sprawedlnosti, maudrosti, a k nakládání s twory swými dle wůle své swobodnosti Božj, bezedná propast nám k hrůzy otwírá. Bogjce se též z druhé strany, kdyby wywolenj swého paubému slizwání Božjmu nepřipsali, aby newděcnj nalezení nezbyli; poněwadž zgewně Pismo dj, že nás sobě zaslyny předzřidil strže Gezišse Krysta podle libé wůle své (Efez. 1, 5.) Item, že sme Milostj spaseńi strže Wjru, a to ne sami z sebe, než že to dar Božj gest, aby se někdo nechlubil (Efez. 2, 8. 9.) A poněwadž se podnětem Pobožnosti býti zdá, wěriti, že Bůh nic při nás giného, než giných padlých, newida, zwolil wšak sobě pro to samo, že chtěl, že se tak libilo genu (Mat. 11, 26.), aby wšázal bohatstwí sláwy své při nádobách milosrdenstwí (Efez. 2, 11. c.)

Podobné

Podobné gest při odpovědech na druhau
Dtášku. Gedui se bogj, aby na sebe y jiné rozma-
řilosti, ubezpečení se, newwedli; druzy pak bogj
se, aby sobě potěšení toho, kteréhož jim Krystus
proti pokúšení swěta y šábla podává (že wywoz-
leni swedeni býti nemohau Mat. 24, 24, a Dwe-
geho že mu žádný newydrě z ruky geho Jan 10, 28.),
nezmrhali; y drží se toho, gako kotwý Dusse,
bezpečné a pewné (Žid. 6, 19.) A tak obogj slá-
wu Boží, a dobré spasení swého obmýšlegice, a
Písmem se hágice, to, což samo w sobě dobré gest,
činí.

Díli kdo: A wždyt některý z těch dwau smyslů
prawěgšj gest. Odpowjm: Snad; ale gá o tom
gen nynj mluwjm, že tu nic tak hrozně zcestného,
rauhawého a zatratitedlného není, na žádnau stras-
nu, cožby křesťanskau swornost trhati mělo. Ws-
ce djm; že obogjch mluwenj w prawém smyslu
prawé, dobré, a vžitečné gest, proto že oboge mlu-
wenj písenné gest, a oboge spashytedlný vžitek má,
na swém místě vžit. An y w Apatékách odporná
sobě lékařstwí niywagi, a hody se každé časem swým;
pročnychom z Apatěky Boží lékařstwí toto, gedno
neb druhé, wyworey chtěli? Myslíti raděgi potře-
ba, w které přičině tohoto, w které onoho vžitwa-
ti? Dotírassli na mne: Gak pak to býti může, aby
obogj sobě odporný smysl práw byl? odpowjmí s
Augustýnem: (Tu rimare, ego mirabor.) Ty zpy-
tůg, gá se diwiti budu. Že Bůh nechce, aby kdo
zahynul, wěřjm; že wšak žádný spasen býti nemůže,
kromě toho on k Synu swému přitrhne, wjm; ale
proč

proč nepřítihuge všech moha, newjm. Nebo to
 kdyby kdo z lidí srownati uměti měl, mělby Apo-
 stolé byli uměti, jakožto prvotiny Ducha magjch.
 Neměli. Nebo kdyby S. Pawel byl uměl, nebyl-
 by tak y ginať toho ohledáwage (w kap. 9. a 11.
 k Řim.) naposledy zkríkl: O hlubokosti! a w té hlus-
 bině jako utona dysputowati přestal, a tjm samým
 zawrel: Genuz buď sláwa na věky (Řim. 11, 33. 36.)
 Gestli kdo nad Pawla wtipněgšj, ten dysputug dále.
 My, příkladem Předků, do té hlubiny nesmíme; a
 wás všech, smrtedlnj lidé, napomínáme: Nezpý-
 tujte sláwy, abyšste nebyli vraženi od sláwy. Wě-
 cy skryté nech gšau a zůstáwagi Hospodinu Bohu na-
 stemu; my přestáwegme na tom, co zgewil nám,
 abychom plnili vůli geho (5 Možj. 29, 29.)

Unž wšak prawjm, žeby odporné smysly Pj-
 smo w sobě zdržowalo; než odporná před rozumem
 našjm mluwenj že zdržuge, to patrné gest, a vý-
 tečné gest, w gině a gině potřebě. Tak zagistě S.
 Augustyn neyprwé činiti mage s Manychen, slepé
 gakešy osudy sobě fintugjchm, Wywolenj na Wjře-
 stawěl; potom s Pelagiány, všecho při člověku
 dobré přirozenňu geho mocem připisugjchm, půtku
 mage, z nehľubšjch základů wěcného Předzřizenj
 podle pauhé dobroljbeznosti Božj, y Wjru, y Spa-
 senj, y všecho wywodil, důwody mocné z Pšsem
 weda. Kdo ho proto z nestálosti, aneb ruhačstw
 winiti bude? D. Luter na proti tomu učinil. Ney-
 prwé s Papežšjm Sofisty obpolu Pelagiány činiti
 mage, učil, že na samém Božjm Předzředenj a
 Předzřizenj všech lidí Spasenj y zatracenj záleží; a

to welmi tuze ofire, y twrdě něfudn, z křesem pro-
kazował, gako w knize De seruo arbitrio. (W
něswobodně člověka vůli) proti Erazmowi psané wi-
dětí. Potom wšak wida žlě toho vyznání, obměnil
smysl, včě, že nebezpečno gest s nahým Bohem, ga-
řž gest w hlubokostech swých, zacházeti; ale gark se
nám w Křistu zgervil (totiž škrze Wjru w Křistu
Spasenj hledati je potrebi; w Wykladu super Ge-
nesin.) Podobně Melancton, twrdě neyprw o
Prædestinaci psal (w Knize Locorum Communium
wydaně 1523); Potom, wida mblých vražky, změ-
nil způsob mluwenj; zato mase, že dosti gest libi k
Křistu, genž gest kniha života wěsti, a galky
wywolenj a powołánj své pevně činiti měli, aby ne-
padli (2 Petr. 1, 10.) ge učiti.

Nšbrž sám Apostol, w gedně a též Epistole
k Řimanům, obogjho toho způsobu wčej vyzná;
W Kapitole zagistě osine z wysoka začíná, od wčene-
ho Božjho Předwědění; a gda gako po stupních do-
rů, škrze Wywolenj, Powołánj, Ospravedlnění,
(genž se Wěrau děge) přichází na poslední Dslawení
(Řim. 8, 29. 30.) W Kapitole pak desátě, nečá-
pro wptánj se Spasenj na wšost neb do propasti
zstupowati (proto (pry) žebý to bylo Křistu do-
střehowati, aneb ho mezy mrtwými hledati, an w
nás gest); než abychom powazowali Slowa toho,
kterěž blizko sebe máme, w vštech swých a w sřech
swém (Řim. 10, 6. 7. 8.) A tak zpátečnj cestau
krácege prawj, že Spasenj gde z wyznání Směna
Božjho; Wyznání; Wjry, Wjra z slyšenj, a slyšenj
škrze Slowo Božj. Slowo pak dochází těch, gimž per-
stano

fláno bŕtwa, a moc swau prowodí při tčch, gimí
se z milosti nagiti dáwa Bůh (Řim. 10. w. 9 ic.)
Dacimž opět na Wywolení přicházege (w Kap. 11.) o
ním swým zamyřá, ó hlubokosti! Tu tedy gest wi-
dětí ten diwný Žebřř Jákobů, po němž wstúpugi a
zstúpugi Angelé Boží; neginal wšak než po Žebřřku,
genž gest Krystus. Bud že zagistě z Wywolení we-
deme Wjru, Wywolení nestalo se gediné w Krystu
(Efeřk. 1, 5. 6.) bud že sřze Wjru wstúpugeme k
Wywolení, Wjra nemá základu gediné Krysta,
(Jan 3, 16.) O odewřiz Bůh oči wšech nás, aby-
chom widěli, že odkudkoli na tento Žebřř patřime,
gedná a táž Prawda gest, gediný náš milý Spasý-
tel, w kterémž samém wywolení gsme před wstano-
wením swěta, abychom byli swatí a neposřtřwnění
před obličejem geho w lásce (Efeřk. 1, 5.)

32. Tak sem, gať Ewangeliků hádky nepotřebné
gsau, wřázal; řekl sem pak také, že nenalezitě gsau,
gakožto od Krystowa Duchu zapowěděné. W kde?
bj někdo. Tam, kde se Křestanům wyce smysliti,
než slusř smysliti, zapowědá; a poraučí, aby každý
w střednosti smyslil, tak gať komu Bůh oděsil my-
řu Wjry (Řim. 12, 3.) A wyřřřhati se Dměnř,
kterěž nadhmá; řřřřiti pak Lásky, kteráž wyđěláwa
(1 Kor. 8, 1. 2. 3.) A býti gednostegného smyslu w
lásce; nic uccinje řřze swár a marnau chwálu
(Řil. 2, 2. 3.) A newaditi se o slowa; což k ničě
mu nenj wžitečné, gediné řu podwřácenř posřluchačů
(2 Tym. 2, 14.) A wřřkati newyđelawatedlných otáz-
řek, genž přodj swárů; na Služebnjka pak Božřho
necusřř waditi se (tanřřž w. 23. 24.) Raděgi aby
D 2 se

se snažili, předčítati w dobrých skutcích, kterjž uvěřili Bohu; hádky pak o Zákon (tj. pravem v o Evangelium) že zastawování býti mají, gakožto nevytčné a marné (Eht. 3, 8. 9.) Item, kde se w Chřtvi gazykem neznámým, odkudžby prošák wybělání neměl, mluwiti zapowjda (1 Kor. 14, 16. 17.) Za zagisté nynějšj některých dysputowná Rázání z wětšj částky co giného gsau, než nesrozumitelná prostému lidu, a k wybělání nic nenapomáhájích řeč? Slyšj syc prošj, že se na giné pro gakešy bluz by horlj; ale co vlastně w rozepři gest, a k čemu to gest, (leč k rozněcování nenáwisti) sčtwá kdo z obečného lidu chápa. Zvolášťe poněwadž na wětšjím díle ti mih dysputownjch, oč vlastně činiti gest, aneb sami nerozuměj dobře, aneb nepřednášějí upřímně. Hádání tedy tu gest o slova gisté, a pletky neomylně, kterýchž w Shromážděnj wěrných trpěti nechce Duch Krystů (1 Kor. 14, 19. 20. 21.) Proto že, kde gest záwist a drážďení, tam roztržka a wsselité zlé bylo. Křesťané pak maubrost swau profagowati mají čistotau, pokognošj, mjrnošj ic. (Jak. 3, 16. 17.)

33. Naposledy sem řekl, že Swárenj to Ewangelijů sřodné gest; proto že strátu lepšjho dobrého přinášj. Gakeho lepšjho dobrého? Částj a Porbožnosti, a Evangelium mezy Národy se rozprošjránj. Částka zagisté a společné sebe milování gest nadewssěčko Křesťanům od Krysta poručeno; gako heslo Wiedlnictwj Krystowa (Jan 13, 35.), gako cesťa darů Božjch nehyroššj (1 Kor. 12, 31.), gako wěc nad wsselikau známost a Wmění, v Angelské, důstognějšj;

diſtognieſſi; gaſo bez kterež ani dar Proroctwoj,
 ani powiedomoſt wiſſech tagemſtwoj, ani żaźrafowé,
 ani mućedlnictwoj nie neplati (1 Kor. 13, 11c.); a ga-
 ſo kterež wiſſeho přiłazanj geſt koniec, a od niſ po-
 blauidſi kdo, blauidj od ſwiedomj dobreho a wiſry
 neoffemietné (1 Tym. 1, 5.) Poblauzeni pať od Łaſti
 je ſe dęge ſkrze Bęeni, kterež hādki přińaſſi radęgi
 neſli wydełani Boſi, wiđi ſe tam; werſe 3. 4. 6. 7;
 kdeſ ſe ſſkōdliwā tak diſputowanj ſwirablawoſt wy-
 ſuge. A; přiładu Ćhrkwe Koryntſkē, kdeſ nemjrnā
 Bmęni Ćhrowoſt, a w tom ſe ſobę żalibowanj, a odtuđ
 gdaucy roztręki wħaſſowaty Łaſtu, ſkrze nadymāni ſe
 gednēch proti druhym (1 Kor. 11c.); A; přiładu
 Ćhrkwj Ewangelićch, kdeſ tak nūcho panagi, a
 ſe co den; leđa přiłci nūoſi, neborozumęni, ſwāry,
 nenāwiſti a rųznice, je oplakati neke. Odtuđ drę-
 heho welikęho dobreho, Poboſnoſti a Swattoſti,
 bez niſ żādny newſſſj Pāna (Żid. 12, 14.), gde, buđ
 ſtrāta, buđ zmeńſſeni. Nebo to ſatana gryſſ geſt,
 kōſſ my ſ ſebau bogugeme, aby on ſe ſnāſe ſkrze ſtu-
 ſki Tęla wlauid, Hađ přęhytrę; a my od Stro-
 mū ſiwota (Wſſſſ ſiwé, moc ſwan ſkrze Łaſtu pro-
 nāſſegęch) ſe odwrātj, okolo Stromu Wędęni do-
 bręho a zlēho ſe prochāſeli, a wadili; zapomēnauć,
 je Wſſra naſſe nęni domnſſka, ale Ćkutek (2 Teſ. 1, 11.);
 ani mrtwęho něco w naſ, a neħybagięchho ſe, ale
 ſiwā moc, pūſobięć, abęchom Duchem ſiwi byli a
 chodili, (Gal. 5, 25.) ſiwi gſauc ne my giſ, ale Kſſ-
 ſus w naſ (Gal. 2, 20.) Tęlo pať naſſe aby wſſſ-
 ſowanę giſ bylo ſ wāſſnēmī a żādōſtni (Gal. 5, 24.)
 D takowau tuto Wſſru a ſiwot wedaułiſ nyny pęci
 D 3 diſpus

dysputowanj nássi Ewangelicy, pro púnktu, kteréž o
 zachowánj čistého Bcenj Ewangelium (an barwa!)
 wěsti musěj. Gestto gakeho Ewangelium? Gehož
 summa w tom se zawjrá: Žiw buď, gak chceš, gen
 wěr, žeš Wěrau osprawedlněn. A abyš tomu bez
 pečněgi wěřil, wěr také, že Skutkové dobrj k Spas
 senj negsau newyhnutečně potřebnj; Ach swobodu!
 ach Ewangelium žlé vjzwánj, a obyždo! Nebo nechť
 gest tak, že se poslednj to powěděnj Akademickau
 subtylnosti hágiti dá, tomu se wssak neobhágj, aby
 nemuselo býti z počtu daremných řeč křiků, kteréž
 welmi rozmnožugi bezbožnost (2 Tym. 2, 16.) Než
 bo kdož se giž hrubě o Pobožnost starati bude, gestliž
 žeť y bez nj, samau Wěrau, Spasenj dogiti že?
 Kdo s bágnj a s třesenjm spasenj swé konati, gestliž
 že tu žádného nebezpečnstwj nemj, a sama Wjra
 wssacko zprawj? Ale to co gest, gedine hledajc ospra
 wedlněn w Křystu, Křysta dělati služebnjkem hřj
 cha? (Gal. 2, 17.) Co pak, kdyby to Jan Apoz
 stol swobodě nazwał, když kdo, necině sprawedlnos
 ti, sprawedliwym se dělá? (1 Jan 3, 7.) Co kdy
 by Křystus vjzogichat Pane, Pane, odpowědel:
 Neznám wás, odstupte odemně činitelé neprawosti
 (Mat. 7, 23.) Na to hle nás subtylně nasse okolo
 Ewangelium mudrowánj přiwodj, že negen o Lásku,
 ale giž ani o pobožnost nestojme! Netrpjce mezo
 sebau ani na stýble ginat w něčem smyšlegiccho
 bratra; a trpjce hnjžďeň se w nás Neřicdnost, Lá
 komstwj, Cti žádeň, Přechu, Hněwitosť, Mstj
 wost a wsselikau Neprawost! gakoby swěwolnym
 býti mienj žlé bylo, nežli o něčem troštku ginat
 smyšlet.

smýšľeti. Takový pak hrubý omyl odľud gest, keď
dině od zanebbánj Aposťolských napominánj, aby
chom se rozhogňovali w lásce, k rozejnávánj věch
vžitečných od nevžitečných. (Fil. 1, 9. 10.)

34. Ale y samému Ewangeliu, aby se roz-
cházeti dále nemohlo, škodj Ewangeliu swárowe;
neméně než w prwotínách žrůstu křesťanské Wjry
překážely samých křesťanů neswornosti, roztržky,
kacířstw. Několi žagisté blešť Ewangeliu mocně
žáčal mráskoty powěr a bludu rozháněti, y tam w
počátku, y teď w nás předešle se wyrazw, k
oswěcowańj Národů; zastawilo se to wšak. Či wi-
nau? Ne Ewangeliu w prawdě, kteréž wžbychý a
wšudy bylo, gest; a bude moc Boží k Spasenj
každému wěřicymu (Řim. 1, 16.); ale těch, kteréž
Ewangeliu se chlubje negau podle Ewangeliu
živi, a mráskotu života zatemiugje věcnj swětko,
dobré náše w porauhánj wydávaj (Řim. 2, 24.
a 14, 16.) nýbrž y neswornostmi swými lidi od
Ewangeliu odhrožuj, aby zapletené w swárny wi-
dane, kam se diti, a kterým se raděgi připogiti, ne-
wěděli. Nebo kdož wěřiti má, že to Ewangeliu
Požoge, (gahýž tytul Ewangeliu Křystowo nese,
(Efeř. 6, 15.) kteréž se cestau Požoge newyběláwá?
a kdož se nic w Duchu tichosti nedělá, wšedko s
hurtem, křikem, proti giným hořkostj, a ginak w
něčem smýšľegjch vtláčiti chtiwostj? Neuj sje náše
wěc, té neb oně strany postupowánj osprawedli-
wáti, aneb tupiti, (wjme, že se každému geho pře-
jda neysprawedliwěgšj, postupowánj neysluffněg-
šj); o by wšak pohledati sebe chtěla bedliwěgi

každá strana! Nyní to se jen připomíná, že těm, kterých není z těch svatých lidí, nemůže se najíti nezpověď přede, takové k obhájení světu zbraně poručebných náhlých; a že to nemůže než přinést přiležitost Repřátekům býti, čisté nás drbati, a vřesku při naší slusnosti barvanu v podezření vřesku. Nebo, jakož čistě znamení Pravdy býti se zdá, když se něco vřesknem jednoduše zdá; tak čistě znamení falše, nesrovnávaní se ani s sebou samými.

35. My tedy, Bratři milí, nepřestávajme Bratřím Evangelickým příkladem svým ukazovati, že dokonalost Evangelium ne v vysokosti smyslu, aneb rozličnosti Otáček, a v rozdílu gích tak neb tak hbitosti záleží, (nebo aniž nás Bůh škře subrogne Otáčky do Nebe volá, by svatý Otec Hilarius,) ale v svatě nám gedince poručené lásce; kteráž trpělivá gest, dobrotivá gest, nežádá, nenadýmá se, ne zpauy se, nemyslí zlého; vřesko snáší, vřesku věří, vřesku se naděje ic. (1 Kor. 13.) A že lépe gest, něco pokorně newědět, nežli psně vnieti; aneb bážlivě vědět, nežli aneb vřeskně tvrditi, aneb vřeskně odpírati, a náhlých zástavati, v takové této vřesku nás jde nedokonalosti; kdež z částky toliko poznáváme, a z částky prerokujeme vřeskně (tamt. w. 9.) Ukážme, že vřeskně svědectví věříme, že, nepřestávajme tbo na tom věci, kterých gest vedle Pobožnosti, nadutých gest, nic newědět, ale nenaudrosti protovědět při otáčkách a hadkách o slova, z kterých pochází závěr, svatých, rauhání, zka domněn ic. A zase ten že gest člo-
wěk

wěť Boží, kterých wěcí takových vřítá, následuge
pak Spravedlnosti, Pobožnosti, Wiry, Lásky,
Trpělivosti, tichosti, (1 Tym. 6, 3. 4. 5. II.) Če-
muz wěřimeli celým srdcem, následugme toho,
což slauží tu pokogi, a k wzdělání wespolek,
(Xim. 14, 19.) se wssěmi, kterých wzhwagi Pána z čí-
stého srdce (2 Tym. 2, 22.)

36. Budauť nás proto w nenáwist bráti, aneb
za obzwláštij sektu, která s žádau stranau nedrží,
wyhlaffowati čtiti, tito neb onino, aneb obogi;
snáštěgme to raděgi, Bratři, nežli abychom se do
různic a hněwů nysšegje, proti Bohu a Swědomňat
swým hřěšiti měli. Ukážme wěcí samau, že my,
rowně jako y Předkové náši, ne giněho hledáme,
než aby, s Wčením Ewangelium swatého zdrawým
Pobožnost prawá, mloch Kádu a Kážně, w Čirkwi
kwetla. Za zagisté geblná wěc zprawila, že, ačkoli
se wssěchněmi prawými Křestany sgednotiti se žádali
Předkové náši, (neywjee pak s německými, od D.
Lutera obnowenými Čirkwemi), to wssak nesklo;
proto že též Německé Čirkwe nikdy gestě opravdo-
wé o to péce wěsti nezacaly, aby Křistu w Čirkwi
netoliko jako Doktoru pustiěna byla Kazatelnice, a
gako Knězy Dltár; ale také wyzdwižen byl, gako
Králi, Trm a Stolicie saubná. Dhledowali syc
Estraspusstj; ale gegichž wshlowání, smrtj Buceros
wau, Kapitowau a Pomocníků gich, přitřj wzas-
lo. Dhledáwal y Saubertus, Theolog Normbers-
ský, y Meyfartus, Erfurtský, a ginj někteří swatj
Mužj, tu y tam taužení swá (po wyzdwižení w Čir-
kwjch Ewangelických Kážně) na swětlo dáwagice;

ale gestě bez skutku. Nebýlo bez skutku to Gené-
wě; kamž zawolán býw Jan Kalwín (Něk po vzn-
lití nassěm B. Augustowi bolesti své nad ne-
wyzdwihowáním to Črkwič Ewangelických Kázně:
o čemž dočeno wšš, No. XVI. okolo konce) tak
vmele to Kád a Kázně tu Črkew wwele, že tu poz-
divu bylo samým Odpurcům; (Wodnowo swěz
dectwí přivedeno gest napřed, kap. 28. §. 25.)
Kteréhož příkladu řdž giné Reformované Črk-
we, to Frankrenchu, Wybrlandu, Říši, Polsku,
Wěřech, následowaly, gak mohly; stalo se, že tím
samým Kádu a Kázně swazkem sobě sme blížši wči-
něni. Tím samým y od nich gestě rozdjlnj (nebo
Ewingliowa o Swátostech smyslu, gehož se hroz-
li Předkové náši, giž byli Šwenečari wšloupili) že
to podobně roztržky a swáry zapletati se bogice, wo-
lli sme při swém způsobu trwati, a k stranám se ne-
přidawagice, tiše starým obychgem slaužiti Bohu.
Potowí ginak gšauc, slaužiti obogjm podle daných
přejin; dokudžby společného bratrského smjření, za-
smilowáním Božjm, nepřišel čas. Kterauž Naz-
degi a Zpěliwosti swau abychom zaslaužiti měli
nenáwisti, nenaděgeme se; chtěgili nenáwiděti, Bo-
hu odpowjdati budau. My zagistě, hned od za-
čátku bratrského s nimi se obpránj, bratrským ge-
gich napomínáním powolni sme byli; zdali oni ta-
ké? Co napraveno v nás niži žádali Luter, Buz-
cér a ginj, Wměnj Gazykú bylo a Manželstwj
Kněžské. Poslechlí sme to obogjm; ačkoli oboge
bylo takové, že se toho dobře y zle wjzwati může.
Náši naproti tomu o wyzdwiženj Křistu to Črkwi
stolice

stolice saubné prosyli, aby se bylo Ewangeliu
proti Kachěstwu, Roztržkám a Rozpuštělostem
žtvoťa utworditi mohlo; gestliž co prosbám a
oswědčowanjm gegich dano? Ach! waditi se wo-
lili a trhati, a dopustiti, aby se wylislo Ewan-
gelium tělesné, a aby, hanebným žhm wjwánjm
Artikule o osprawedlněnj; Wjry, Křystus roztrhán
byl; gehož, totž tělesnj Ewangelich, gen za swau
Sprawedlnost mji chěgi, aby jim také Mauz
drostj a Poswěcenjm byl nedbagje (1 Kor. 1, 30.)
Wolili prawojm ostawicně se tãhati, nežli swola-
gje gednau, aspon wšech Ewangeliků Eněm,
Swárjm konec wćinici, Prawidlo Wćenj postano-
witi, a zpřisob Kádu a Kážně wyzdwihauc ce-
lé bylo Ewangeliu utworditi. Kterýmž co ty ge-
gich tãhánjce, gimž wje než sto let stráwili, pro-
spěly, nech přiblidnau k sobě sami; nám co wškos-
dily, přjliž poznáwáme s swým žhm. Pannau
byla Čřkew náše, dokud se gegich radami a přj-
klady zprawowati nezacala; po těch postaupiwšsi,
wzala porussenj. S Kněžstwm zagistě ženěnjm po-
hodlj (gednoho každěho pro sebe a swě) pry-
wátjnch čtiwost wlužowati se, pěce pak o spo-
lečné dobré wmdlěwati zacala. Do Estol pak ge-
gich pro wěnj Gazpřu chodje, co sme odtud
wynášli, a domu přinášeli? Co giněho, než co
sme tam nacházeli; libšě maudrosti a wýmělnow-
sti ličideľ; a přitom swětskau zdworilost, k hãd-
kám, pitkám, šperkům čtiwost; summa, nepo-
řor na Kážě, gestliže ne celau k Kážni nelj-
boš.

bost. A ti potom měli býti svíce náše, a pod-
 poru Řádu? Ach kěz sme raděgi nevčenj zůsta-
 wali, nežli takovým způsobem umění nabýva-
 li! Ach kěz někdo připomenul byl maudré La-
 cedemonských právo! kterjž mēvšse lepšj mládeže
 evičenj (t. Etnostem) doma, než ge slavnj pro-
 maudrosti Alténstj, a vřicknj ginj Řekové měli,
 žádnému z Mladenců svých do Měst giných cho-
 diti nedopaušteli; aby (pry) čemu se dobrěnu
 naučili doma, ginde se tomu neodvčili (Plato in
 Protagora). Ma to my nepřisědše, poshlali sme
 své na včenj tam, kdež se tomu, co nepotřeb-
 nějšj bylo, odvěovali; šrže což pomalicku Jedno-
 ty onen svatým oněm Muzům libj y divnj
 květ zacházel, a my hledjce teprv na Předky své,
 gsmeli synové gegich, šotva poznati mizeme.
 Toto pak nynj mluvjc, žádnému geho nedostar-
 tku neodrháme, s svými čini magjc (a abychom
 težšjho odsazenj nerzali, Izai. 31. l. Řim. 2, l.
 21. ic.) osvědčujeme se toliko stále, že to samo
 aediné v přjctné gest, což předky náše, y po roz-
 svčenj ginde svjce Ewangelium, w obzvláštno-
 sti gegich zbrželo, y nás gešstě drj, totjž Řá-
 zen. Muz meli obdrjeti, aby oni s námi, čer-
 ho se t. šaffovánj dokonale milostmi Ewange-
 lium svatého nedostává, poznali, hned bude
 různěnj w té částce konec, slibujeme to. Nech
 přestanu ginj Ewangelicy o Ewangelium se wa-
 diti, a začnu podle Ewangelium živi býti; a
 aby odevšech posvěcených Krystu Krystova ži-
 vota

wota wyhledawati se mohlo, Stolicny sandu w
Chřtwi Křystu (podlé geho wymiřeni) postawj,
my obzwlášinj bñti Bednotau hned přestanez
me. Nech zahynau Sekty, y naše také; gen
at nezahyne, co tde dobrého gest, y u nás; ale
w geden Chřtwe šklad sebrané at gest společné.
Summaw: Slowa Křystowá (wssecko Bcenj Ewanz
gelium) Duch a Žiwot gšau (Jan 6, 63.) ne gen
šlyššana, ale činěna bñti chřěgj. Činjmeli ge,
mauděj gšine, k štálosti stawjme; pakli poslanz
chagjc necinjmě, wěc na rozbořenj s blázny stroz
gjmě, (Mat. 7, 21 ic.)

37. Co se společných Dšpřirců dohýče, Paz
peženců, kterjz sami panowati žádostiwj gšauce,
wssecky gině, y nás, ohlawoj nenáwistj nenáwiz
dj, a po wyhlazenj našem dychtj; připomenauz
ti wám potřeba, Beatrj, abyšste pamatowali na
rozřaz y příšlad Mštra šwého Křysta, kterjz
řekl: Milúgte nepřátely naše, dobrořečte těm,
kterjz wás prokljnagj, modlte se za protivnjky své,
abyšste byli synowé Dce nebeského (Mat. 5, 44.)
A činil to sám, za křizownjky své se mohle;
Dce odpustj gim, neboť newědj, co činj (Luk. 23, 34.)
W čenj geho následugjc Aposttolé, uhaněni gšauc
dobrořečili, protivensjwj trpjce snášeli, když se gim
rauhali, modlili se ic. (I Kor. 4, 12, 13.), porauz
řegjc y nám, sebe následowati; protivnjkům doz
brořečiti a nezbrořečiti, zlym za zlé neodplacow
wati, ne samých sebe mšjtj ic. (Rim. 12, 14, 17, 19.)

Pamatujte, gať se ne po vůli zvedlo Petro-
wi, když Pána chtěge brániti, s mečem do zá-
stupu wpadl. Nebo což zprawiť? Obedněho to-
liko ranil, vcho mu vřaw; kteráž wřaw Pán to-
mu Nepříteli swému zase wrátio, giti se dal,
Petr pak na vřikání mysl. Zapomenuw prwe,
že Králowstwj Krystowo není z tohoto swěta,
swětstau branj obhagewáno že bñti nemůž, a nez-
má; zbran, kterauž do rukau dává wyteklost, že
zřstawaena bñti měla Nepřátelům Krystowým,
gakožto lidem swětšým. Dtec nebesk je mohl
Synu swému na pomoc wjce než XII. hanfů
Angelů poslati, kdyby takowého wytěžstwj, k to-
mu času a myslu, potřebj bylo; ale gaťby
se naplnila Pisma, swědcj, že tak bñti mus?
(Mat. 26, 51 ic.) O gať se podobněho cosy té
Petrowé horliwosti (kteráž wřaw byla bez vñe-
n) přihodilo nám předešle, s podobným také
wěch koncem! Prawda zagistě Krystowa, kte-
rěž sme tak nerozważliwě (cožim raděgi: než
Předků příkladem) zřstawati se pokaušeli, gata-
gest; Bědlnjch rozplášeni, a negeben Petr, (nez-
vřikage, gať sobě poručeno měl, ale na dwír
Biskupů leza) padl. Uspen tedy již neč Petr
zmaudřj, zlého za zřym neodplach, ani zloře-
čj, ale dobrořečj; nebo k tomu powołani gsme
(1 Petr. 3, 9.) Saud zagistě Boží musš začj-
nati od domu Božího, (Kap. 4, 17.) Poněwadž
tedy musšme, podle vůle Boží trpěti (Kap. 2, 19.
20. 21.), přičiňte se napotom statečnėgi než prwe,
Reymis

Nezmilegssj, aby žádný z wás netrpěl jako wrah,
aneb zloděj, neb zločinec, aneb wšfetečný; trpě-
li pak kdo jako Křesťan, nestyd se za to, ale
oslawuj Boha w té částce (Kap. 4, 15. 16. (Wyz-
stříhnete se pak lidj, dj Křystus (Mat. 10, 17.)),
to gest nedrážděte žádného z lidj, dāwagice se na
ránu buď lahodnostem gegich, buď wzteklostí.
Rozumný w ten čas mlčeti musí, nebo čas zřih
gest, dj Prorok (Am. 5, 13.) A Křystus: w
Trpěliwosti włádněte Dusemi wassemi (Luk. 21, 19.)
a Izaiáš: W utišenj se a w naděgi bude syla
wásse, (Kap. 30, 15.)

38. Před Bohem pak, kterýž nás prubuge
ohněm tijnito, jako prubowáno bhwá střebro;
kterýž nás wwedl do lějí tčchto, a frutě šfauzil
behra nāsse; kterýž wsadil člověka na hlavu nās-
ši, a wwedl nás do ohně y do wody (Žal. 66, 10.
11. 12.), počinegte sobě, předně pokorně, poznā-
wagje a wyznāwagje sprawedlnost geho a saubū
geho (Žalm 119, 137.) f zahanbenj twāre nassj,
a Krālū nassich, a Knjzat y Kněžj nassich, proz
to že sme genu hřessili (Dan. 9, 7. 8.) Druhě,
trpěliwě; byt y problil gestě s pomoch, byt
přidal gestě trāpenj, byt nás y smrti wydal, f
zahynutj. Dřkeg kazdy z nās, a celā w ostatečch
swych mblých Gednota nāsse: Žitriwost Hospodiz
nowu ponešu, nebo sem proti němu zhřessila,
(Mich. 7, 9.) Třetj, wraucně na Modlitbách;
abyšte nemlčeli a pokoge nedāwali Hospodinu,
bofudj

dokudž nevtvrdí, a nezpůsobí, aby Jeruzalém
 slavný byl na Zemi (Zai. 62, 7.) Naposle-
 dy, dausánlivě, poživagie předce y v prostřed
 sauzení, nýbrž y w hrdle smrti, sladkosti nadě-
 ge milosrdenství jeho, že ho nám potrestaným,
 a k vůli své napraveným, naposledy neodepre.
 Máme zagisté přepelná zaslíbení pravdivého Bo-
 ha, že se navrátí k těm, kteříž se navracují k ně-
 mu (Zach. 1, 3. Mal. 3, 7.) A který ho hledá-
 gj, že ho nageďau, budauli gen hledati srdcem ce-
 lým (Jer. 29, 13.) Když on gen sezná čas smy-
 slení svých, kteráž myslí o nás, Myslení o vo-
 kogi, a ne o trápení (w. II.) A že on Pokog
 mluví k lidu svému a k svatým svým; gen
 aby se nenavracovali k bláznowství (Zal. 85, 9.)
 A že když se líbí cestu Slovočka Hospodinu, y
 nepřáteli jeho k němu spokoguje (Přisl. 16, 7.);
 aneb, nechťeliby se vpokogiti, že horlíti chce hor-
 lením velikým, a proti vůli gegich navrátiti se
 k Jeruzalému milosrdenstvím, aby staven zase
 byl Dům Boží, (Zach. 1, 14. 16.) A že ruka ge-
 ho nikdy není vracena, aby pomoci nemo-
 hla. A co wíce, kde milostných takových, nad
 Mebe y Země stálegšjch, slibů Božjch, žití
 wě pokárané Církeve ostatkům činěných, se na-
 chází.

39. Retraítež tedy srdce, Bratři milí, ani
 v Moře gsauce, ani na Moři, ani gjž w Mo-
 ři; w hrdle smrti, ani na mářách; ani w hro-
 bě,

bě, do kteréhož se vraženi býti zdáme, a
 mnoho neginal saudi, než je již po nás gest.
 Myslíš tedy kdo, aneb y mluví, že pozdní raz
 da po smrti lékařství hledati, ten noch wí, že
 s takovým myšlením podoben gest Izraelitům k
 Móri wehnáním, a za stracené se magickým, y
 svého z Egypta wygiti pythagickým. Ale co di
 škrže Mojžíše hlas Boží? Nebogte se, stúgte a
 wíte Spasení Hospodinowo, kteréz wám zpásoz
 bj dnes (2 Mojz. 14, II. 12. 13.) Podoben Syno-
 nu iřfagickým: Dpuřtil nune Hospodin, Pán za-
 pomennul se na nune. Ale co odpowjá Bůh?
 Y zdali se můž zapomennuti Žena nad nenakuná-
 tkem svým, aby se neslitowala nad plodem jé-
 wota svého? A byt se pak om zapomennulý,
 gá wšak nezapomennul se na té (Izai. 49, 14. 15.)
 Podoben oném, kerž wjeru Zajrowu wšlali, řkan-
 ce: Wmřela dcera twá, proč gesté zaměstnuáš
 wás Mistr? Ale co na to Mistr sám ten Mes-
 besth? Nebog se, toliko wěr (Mark. 5, 35. 36.)
 Podoben Izraelitům od Neprátel do konce žas-
 žením, a iřfagickým: Wšehy kosti náše, žhy-
 nula čáta náše, již gest po nás (Ezech. 37, II.)
 Ale co na to Pán Bůh? Ahy gá odewru hroz-
 by wáše, a wywedn wás z hrobů wšfich, k
 de můž, a wwedn wás do Země wšfj, a wje-
 te, že gá gsem Hospodin (w. 12.) Podoben Mar-
 tē, o bratru swém mrtwém Pána oznamaj-
 ōh, že již čtřry dny w hrobě gest, že již smrdí;
 ale Pán co? Budeřli wěřiti, vjeřš sláwu Boží
 (Jan

(Jan II, 39. 40.) Ty počemež tedy Pána své-
ho, tak mocného a dobrého, tak se nám oživa-
gichho, věrau; a spustíme se na geho všemohau-
cí rukau, kteráž nikdy vracená není (Jan. 59, 1.),
a litoštivé srdce, kteréž se zatagiti w něm nemů-
že (Ger. 31, 20. Dž. II, 8.); y převěrně zámku-
wý geho, gichž plná Písma máme, proti všech-
něm hružám a strachům. Nechtě gest tak, že sme
w Moře; gestěť má Hospodin někde negakau hůl,
kteraužby rozrazil propast, a w bezcestí vřázał
cestu. Nechtě gest tak, že sme na Moři, a to
zbařeném Moři, tak že se lodička naše wlnami
přikřívá, a my hynauti se widíme; gestěť wšak
při sobě máme Pána toho, kterž praví: Nes-
bog se, já sem tě vykaupil, nůg gý ty; půg-
dešli přes woby, s tebau budu; pakli přes řez-
ky, nepřikvácí tě (Jan. 43, 1. 2.); a kterž, ač
se spáti zdá, wšak nedowěru třese, říká: Co
se bogíte, ó malé wšry; a pohroziti vni a miz-
že Bětrům a Moři, aby se stalo vtisnení w
lík (Mat. 8, 26.) Nech y dale třeba s námi
přigde; nech se s námi, kterž Apostolského Běz-
ní následujeme, topj, aneb gý y potopila roz-
tržkaná lodj naše; gestěť wšak stogj milosrden-
stwj Božj, aby negakému Pawlowi darowalo
Dusse ty, kteréž se s nim plawj, a roztržkanj
na ná nedopusřilo někde w dalekých pustinách
Mořských, ale y negakého břehu, odkudžby wy-
plawiti se bylo, bychom my ani, gak tomu Dstroz-
wu říkági, newědeli (Skut. 27, 28.) Džbrž by-
chom

chom my, gafo onino w Zgiewej Krystowi swěd-
kowé, od sselny, wystupugjch z propasti, zmor-
dowani byli, a Děla mrtwá ležela na rynch
města welikého (genz słowe duchowné Sodoma a
Egypt, kdejto y Pán náš wkrizován gest) a wez-
selili se z toho ti, kterjž přebýwagi na Zemi, ba-
ry sobě posylagice radostj, že pozbyli nás; ge-
stě wšak mocen gest Pán náš, poslati Duchá
žiwota, kterjžby do nás wstaupe, obžiwil nás,
k hrůzy a strachu Neprátele našich (Zgew. 13, 3 ic.)
A což wjce, by pak y shnila Děla naše, a ko-
sti naše rozmetané ležely po polích swěta, gestě
wšak žiw gest Pán ten, kterjž spogiti může roz-
házené kosti, a potáhnutí masem a křjž wyschlé
kosti, a zawolati odečtyr wětrů ducha, a kázá-
ti mu wstaučiti do zmordowaných, aby ožili
(Ezech. 37, 1 ic.) To gest, může na mysta ná-
še, bychom my y zhynuli, a z prachu našeho
wzbuditi sobě ctitele, týmž swětlém Prawdy oswoj-
cené, týmž Duchem lásky zapogené, týmž swaz-
čkem Kádu a Kázně spogené, k wětšinu než strže
nás Chrkwe prospěchu, Nepráteleům pak, darez
mně Trůn Krystů w Chrkwi a w srdcích wywoz-
lených, wybogowati se pokaussegjch, posměchu.
Nebog se, čerwjku Jákobů, hrstko Izraelowa; gá
spomáhati budu tobě, prawj Hospodin, a Wy-
kupitel twůg, Swatý Izraelstý. Ahy učinil sem
tě gafo smyk y s zuby nowými po obauch straz-
nách; pomlátjš horn a zetřeš ge, a s pahrbky,
gafo s plewami, naložjš; Přewěgeš ge, w tom
ge

ge wjst zachwátj, a wicher rozptjli; ty pak plés
 sati budeš w Hospodinu, w swatém Izraelském
 chlubiti se budeš. Chudé a mizné, kterjž hledaz
 gi wody, an gi není, gegich; galyt žjzj prahne,
 gá Hospodin wyslyšj; gá Bůh Izraelský neoz
 pustjti gich. Wyvedu na wysokých mjestech řez
 ky, a v prostřed rowin studnice; obrátjti paussť
 w gezero wod, a Zemi wyprahlau w prameny
 wod. Nasadjm na paussťj cedrů, wyborných ce
 drů, myrtowj a Olirowj; wysadjm paussť gedloz
 wjm, gilmem, též y pusspanem; aby widěli a
 poznali, a přiložili mysl, ano y frozumeli, že
 to ruka Hospodinowa učinila, a Swatý Izrael
 ský že to stworiť (Izai. 41, 14. 15. 16. 17. 18.
 19. 20.)

40. Gen wšecko na tom záleží, abycho
 my bjdnj paběrkowě takowj byli w prawdě, ga
 též mjtí chce Bůh potrestaného swého lidu osta
 tky, zanechané za syme, z něhožby zase množeni
 byli synowé Chrtwe, kžžby znovu zorán byl au
 hor, a nerozšymaloby se wjce do tñj (Ger. 4, 3.)
 Nawrátjmeť my se k Hospodinu, nawrátj se ou
 k nám (Mal. 3, 7.) A nawrátjmeť se k prwnj
 lásce, a k prwnjm skutkům my, nawrátj on ta
 ké rozházené swjcnj naše na místa gegich, a roz
 wěšj ge w domu swém, a sporádá pěkně, a
 wtwdj (Izger. 2, 5.) O tñi tak málo pochyb
 wati třeba, gako že Bůh Bohem gest, kterjž se
 nemění; proto zagjstě, že se Bůh nemění, syno
 wé

wé Týrkwe neberau skončenj (Mal. 3, 6.) Na-
wrattež se tedy k Hospodinu, h wy nassi, kterž
ste gesté newzali skončenj. Wezměte s sebau slo-
wa a obratě se k Hospodinu, a rcete genu:

Segni ž nás wšelikau nepravost, a beg
nám, což dobrého gest ic.

(Dž. 14, 3.)

Modlitba.

Y HOSPODINE žištáwáš na wěky, Stoz-
lice twá od Národu do pronárodu, proc
se zapomináš na wěky na nás? opauštíš nás
na tak dlouhé čas? (Pláč 5, 19. 20.) Wšak
pať ty wždycky gšy tentž, a léta twá nišdy ne-
přestanu; Nechaz také synowé služebníkú twých
bydlj (s tebau,) a šmú gegich žmocij se před te-
bau (Žalm 102, 28. 29.) Ach popatř ž Nebe,
a pohleď ž přibytku swatosti swé, a okraš swé.
Kdež gest někdejší horliwost twá, a weliká šy-
la twá? kde mrožstwí milosrdenstwí twých a
šitowánj twých? mněliž se zdržowati budau?
Wšakž ty Dtec náš, Wškupitel náš, toť gest
od wěčnosti Gméno twé. Pročež nám dať
žbrauditi od cest swých? pročs zatwrdil srdce ná-
še, abychom se nebáli tebe? (Žai. 63, 15 ic.)
Rozpo-

Rozpo-

Rozpomeni se na milosrdenství Chřtvi nassi čeněná w mladosťi gegi, a na Lásku světa twěho s nj, když za tebau chodila po pustinách, w Zemi, kteráž nebyla ošhwána; když ona byla Swatost Hospodinů, a prwotiny vrod geho; kterě kdokoli zjrali, obwiněni byli, a žlé wěcy přicházeli na ně (Ger. 2, 2. 3.) Zpronewěřilist sme se tobě, an nawrachim se zase, wolagjce: Otče náš, ty gšy vůdce mladosťi mé; ždaliž huěw swůg drjeti budeš na wěčnost? (Alč) rcyž y nyní nám, coš prwě řikal: Nawraťte se, synové žpurnj, nebo gá gšem Manžel wás! a přignu wás, gednoho z Města, a dwa z čeledi, a wweďu wás na Syon; kdež dām wám zase Pastýře podle ředce swěho, kterjž pásti wás budau vmele a rozumně (Ger. 3, 14. 15.) Obrat nás Hospodine k sobě a obráćeni budeme; obnow dny naše, gaki byli za starodáwna (Pláč 5, 21.) Deg nám, at sobě učinjme ředce nové a Duchu nového (Ezech. 3, 18. 31.) Al se cele obráćime k tobě, kterjž sme padli přejinau neprawosti své. Al ty pak vždraw odwráćenj naše, milig nás tak dobrowolně, a odwrat huěw swůg od nás zase, (Dž. 14, 2. 5.) Ždwihi zase stánek Dawidů, kterjž klesá, a zahrab mezerj geho, a z koreniny geho oprav, a wzděleg gako za dnů starodáwnjch, gakožs žaslibil, (Žlm. 9, 11.) Abychom obnoweni přignauće w prawdě, mohli řikati w prawdě, my y potomkové nassi: Zprubowals nás, Bože, přeciřils nás, gako žlato (Žal. 66, 10. a Mal. 3, 3.)

Esťasny

Štastný Dheň, kterhž sme prošli, kterhž sebeti
trusky naše! Štastná na nás pustěná powodeň,
kterhž zplátka špiny naše.

Prošime pak y za giné wšecky Chrkwe, kte-
réž Ewangeliium twé přigaly! deg wšeckněm; ať
pamatujce, a rozumějce, gat Syn twýg Ewan-
gelium kázati začal: Pokánj činite, neboť se přiz-
blížilo Království Boží (Mat. 4, 17.), a kázati
poručil: Musíte při Kristus trpěti a z mrtwých
wstáti, aby kázáno bylo we Směnu geho Poká-
nj, a odpustěnj hříchů (Luk. 24, 46.), neginať
Ewangeliium swatěmu obcuj, než tak, aby w
nich také působilo Mrtwenj hříchů, a Nowotu
žiwota. A tak nezáleželo Ewangeliium naše to-
liko w slowu, ale y w mocy a w Duchu Swa-
tém, a w gístotě mnohé; abychom w prawdě
následownjch učiněni byli Apostolstj y Páně,
přigawšše slowo Bžy we mnohé wšlosti, s ra-
dostj Ducha Swatěho, k dobremu příkladu wšecky-
něm wěrjcm, a aby se od nás rozhlašowalo
Slovo Páně na wšecky strany (1 Tes. 1, 5 ic.)
Ach Bože a Dče náš, ach Pane náš Gejssť
Kryste, zprawůž ty sám cesty naše! a rozmnož
nás, a rozhogni w lásce k sobě wšpolek, y ke
wšeckněm, aby tak wtworzena byla srdce naše nez-
poskwrněná w swátčosti před Bohem a Dcem
nashim, ku přjstj Pána nasseho Geukrysta, se
wšeckněmi swatými (3. w. 11. 12. 13.) Ach Pa-
ne wyswobod Chrkew swau (Ewangelickau) od li-
dj

di nezbedných a zléch (2 Tes. 3, 2.) kteriz chle chyb-
 bugce, vchyluj se k marnomluvnosti (1 Tym. 1, 6.);
 a deg, aby Sláva twá wssudy se zjewila a
 Chrkew twá prawowěrná stále kwekla, y ctnostmi
 křesťanskými wyozdobená w Milosti twé wždy
 přibýwati mohla, pro Krysta a geho zá-
 sluhu drahou. Amen.

